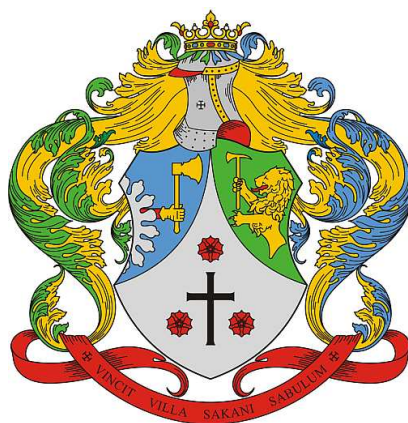

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Zákányszék Község Önkormányzata

2013 – 2018.

2013. június

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	54
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	56
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	57
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
1. A HEP IT részletei.....	59
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	59
A beavatkozások megvalósítói.....	60
Jövőképünk.....	60
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	61
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	71
3. Megvalósítás.....	73
A megvalósítás előkészítése	73
A megvalósítás folyamata.....	73
Monitoring és visszacsatolás	75
Nyilvánosság	75
Érvényesülés, módosítás.....	76
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Zákányszék Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedés:

Zákányszék község Magyarországon - Csongrád megyében, Szegedtől 22 km-re Ny-i irányban a Duna-Tisza közí síkvidék középtájában, Kiskunsági-homokvidék kistáj-csoportjának a Dorozsma-Majsai-homokhát kistájában, 46°15' szélességen és a 19°52' földrajzi hosszúságon fekszik.

A település történelme:

A község jelenlegi területéről hosszú időre visszavezethető emlékek maradtak fent. Zákány északi részén a késői bronzkorból való leleteket találtak a régészek. I.e. 1000 körül már település volt ezen a részen. Az első írásos emlék II. Béla király dömösi prépostság alapítására vonatkozó levele, melyben Villa Sakani néven említették. Településünk legősibb feljegyzett nevét a Zákány családtól kapta. A családnak jószágai, birtokai voltak itt.

A tatárjárás előtt a kunok foglalták el ezt a területet. A majdhogynem parlagon heverő hatalmas pusztákat Mátyás király engedélye alapján a szegedi polgárok is használhatták a kunokkal együtt. Az e területre is áldatlan hatást gyakorló török uralom után a pusztákért véget nem érő perlekedések folytak, majd 1731-ben III. Károly király Szeged városához csatolta ezt a területet. A község fejlődése sajátos tanyás településfejlődésből indult ki. A szegedi polgárok szőlőt telepítettek itt. Ekkoriban a városi lakosság egy része is kitelepült a közel eső homokföldekre, a mocsaras, vizes területekről kiemelkedő halmokra, azaz "högyekre". Az elsősorban Alsóvárosról kitelepülő családok az 1800-as évek első harmadában kezdték kibontakoztatni a hatalmas pusztákon a tanyavilágot. Zákány kapitányság gócpontjában a zabosfai részen alakult ki a mai község elődje, Lengyelkáporna.

A Zabosfa név érdekes helyi hagyományon alapul. Valamikor a legenda szerint egy öreg nyárfa állt itt, melynek odvából mindig kikelt néhány szál zab. Csodával magyarázták ezt az emberek, innét a helységhez Zabosfa elnevezése. A Lengyelkáporna név a település történetében jelentős szerepet játszó Lengyel család nevéhez fűződik. E család tagjai kápolnát építettek itt.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1924-ben létesül a gazdasági kisvasút. 1933-ban a településen állami anyakönyvi hivatal is indul. A postaigazgatóságot 1935. július 1-én állítják fel a faluban, a nyilvános telefonszolgálat pedig a következő évben indul. 1937-ben kerül átadásra a helyi iskola második tanterme.

1938-ban Lengyel-kápolna rendőrőrsöt kap. 1940-ben a faluközpont lassú felépülése is megkezdődik. 1945. előtt a kápolna, egy szatócsbolt, egy kocsmá az "öreg iskola" és 27 ház alkotja a falut.

1949-ben közigazgatási kirendeltség alakul. A belügyminiszter 5202-33/1949. BM.sz. rendelete értelmében 1950-től településünk önálló községgé válik, a legrégebbi írásos alapokra (Villa Sakani) támaszkodva a Zákányszék nevet veszi fel. A név a Zákány családra, és a területen ekkor jelentős méretű szikes ("székes") területekre utal.

Természeti adottságok:

A település felszíni kialakulása az Alföld, valamint a Duna-Tisza köze felszíni változásainak következtében hosszú évmilliókon keresztül alakult ki. A Duna és Tisza, valamint az Alföld uralkodó széljárása miatt löszből és homokból alakultak ki a domborzati viszonyok. A felszín folyamatosan, de sokkal lassabb ütemben változik az előző évszázadokhoz képest. Átlagos tengerszint feletti magassága 92-98 m között változik, de a település nyugati határában, az egykori buckafelszíneken a 100 m-t is meghaladja. A homokbuckás tájon itt-ott vízállások, nádasok itteni szóval „semlyékek” helyezkednek el.

A település közigazgatási területe 6.607 ha-t hasít ki a homokos öntéstalajú "Zákány-medencéből", melyből a belterületet 133 ha tesz ki.

Településszerkezet, Épített környezet:

A belterületet központosított jellegű és nyitott szerkezeti rendszerrel alakították ki a meglévő tanyaközponti mag köré. Zákányszék településre jellemzően falusias beépítettség, a tudatos építés, a mesterséges elrendezés jellemző. Központja a főutca és a Lengyel tér, ahol fákkal árnyékolt park található. A síkvidék miatt széles telekosztás alakult ki. A házak többsége az 1950-es, 60-as, 70-es évek jellegzetes háztípusa, a sáttortetős, szabadon álló ház. Az 1980-as, 90-es években épített házak a kertvárosi jelleget követik. Zákányszék község tipikusan utcás (soros) település, amely korai állapotában szalagtelkes és fésűs beépítésű volt. Az átmenő főúttal párhuzamosan ill. arra merőlegesen futó utcák jellemzőek. A többutcássá fejlődött, tipikusan átmenő utas település részben organikus fejlődés, részben tervezett telepítés eredménye. Ugyanis e mesterségesen faluvá történő fejlesztés célja elsősorban a tanyavilág felszámolása, a tanyasi lakosság falvakba kényszerítése volt. A tanyavilág azonban a település külterületén megmaradt.

A szétszórt tanyavilág ma is a legmeghatározóbb településszerkezeti jellemző, és fennmaradására hosszú távon is számítani lehet. Jelenleg is Csongrád megye egyik legnagyobb mértékben tanyásodott települése. A tanya kedvező adottság a területhasználat, a tájformálás, a gazdálkodás, a tanyai turizmus, az üdülés-pihenés lehetőségének szempontjából. A lakosság fele tanyán él, illetve kétfalusi életet folytat. A tanyai lakosság sajátos helyzete azonban (infrastrukturális elmaradás, elzártság, szociális gondok), a tanya mint egyedülálló lakó és gazdasági egység indokolja a tanyavilág problémáinak önálló kezelését.

Gazdaság:

Szeged és környéke – ideszámítva Zákányszéket is – országunk napfényben leggazdagabb tája, így a település éghajlati adottságai kedvezőek a mezőgazdasági növénytermesztés számára. A település talajadottságai kedvezőtlenek, homoktalajok fordulnak elő főként. A futóhomok mellett a humuszos homok, a rétiesedő homok és a szikes, terméketlen homok is gyakori. A homoktalajok kedveznek bizonyos növények, gyümölcsök termelésének, de a gyakori, aszályos nyarak miatt csak öntözéssel növénytermesztést lehet folytatni.

Zákányszék tipikus homoki tanyás falu, az arra jellemző mezőgazdasági termeléssel. Kiemelkedő jelentőségű a zöldség-gyümölcs termesztése a településen. Az őszibarack termesztése a szatymazi „őszibarack tájegység” részeként országos viszonylatban is kiemelkedő, de jelentős az alma-, a szőlő-, valamint a főlías- és szabadföldi zöldségtermesztés is. Állattenyésztés: az elmúlt tíz év alatt a tizedére csökkent az állatlétszám. A nagyállat (szarvasmarha) telepek megszűntek. A tejtermelés minimálisra csökkent. A baromfi ágazat gyakorlatilag megszűnt, jóformán csak saját fogyasztásra tenyésztene, a sertés tenyésztés is jelentősen visszaszorult.

Zákányszéken a termőföld döntő hányada őstermelők és egyéni vállalkozók tulajdonában van. A termelést magángazdálkodók végzik, a lakosság nagy része mezőgazdaságból él. A szolgáltatások és a kereskedelem is elsősorban a mezőgazdaságot és az abból élőket szolgálja ki, ugyanakkor a megtermelt termékek többségére nem épült ki feldolgozó kapacitás. Zákányszék nem rendelkezik feldolgozó üzemmel.

A térség kevésbé iparosodott, a településen az ipar majdnem teljes egészében hiányzik.

A termelő és szolgáltató ágazatok részben a mezőgazdasághoz kapcsolódva, annak igényeit ellátva működnek. A vállalkozások többsége a kereskedelem, javítás-karbantartás ágazatban tevékenykedik. A kereskedelem és a szolgáltató-szektor döntően a helyi igényeket szolgálja ki.

Alapvető törekvés a gazdasági szerkezet egyoldalúságának, elsősorban a mezőgazdaságra támaszkodásának feloldása, más gazdasági ágak-, a feldolgozóipar fejlődésének elősegítése.

Közlekedés:

A település csak közúti kapcsolatokkal rendelkezik. A Bordányi út - Dózsa György utca biztosítja a településen az átmenő forgalmat. A kistérség településeit egy Szeged-központú, hálózatos közútrendszer köti össze. Ennek keretében Zákányszékről alsóbbrendű közúton elérhető az 55-ös út, valamint Domaszék irányában az M5-ös autópálya. A közutak minősége javításra szorul.

A település a szegedi közigazgatási agglomeráció, valamint a Mórahalomi kistérség részét képezi.

A térségi települési kapcsolatok több tekintetben is kifejezetten erősnek mondhatók, és általánosságban elmondható, hogy Zákányszék település kötődése elhelyezkedésének és a települési kapcsolatok rendszerének köszönhetően is Mórahalomhoz több vonatkozásban jelentősebb, mint Szegedhez.

Területfejlesztési besorolások:

A 240/2006. (XI.30.) „a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről” szóló Kormányrendelet szerint Zákányszék a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések közé tartozik.

A 311/2007. (XI.17.) „A kedvezményezett térségek besorolásáról” szóló Korm. rendelet 2. számú melléklete alapján a Mórahalomi kistérség a leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik.

A „Területfejlesztés Szempontjából Kiemelt Térségek és Települések listája” (TeKTT) Zákányszéket területfejlesztés szempontjából a kiemelt térségek és települések közé sorolta.

Demográfiai áttekintés:

1960. A lakóépületek száma a külterületen 879 db. A belterületen csak 89 lakás található és azt 317 fő lakja. A lakónépesség **3393 fő**. 60 év feletti a lakosság 14 %-a. 1962-től közüzemi vízellátás létesül. A villanyhálózat bővítése 1967-ben kezdődik el, a tanyavilágban az emberek saját költségükön építetik ki a hálózatot.

1970. A lakónépesség **3257 fő**. Külterületen él 2777 fő 976 lakásban, a belterületen a lakóházak száma 122-re emelkedik, 480 lakossal. 60 éven túli a lakosság 19 %-a.

1980. A lakónépesség **3015 fő**. A külterületen élők száma 2042 fő, a belterületen élők 973 fő. A lakóházak száma a belterületen 334-re emelkedik. Kialakul a "kétlaki életmód": a család beköltözik az új lakásba, azonban megtartja a tanyát és visszajárt dolgozni a tanya körül elhelyezkedő termőföldekre.

1990. A lakónépesség **2698 fő**. A belterületi lakások száma 489 db, a külterületi lakásoké 806 db. Belterületen él 1255 fő, a külterületen élők száma 1443 fő.

1999. A lakónépesség **2779 fő**. 1990 és 1999 között a természetes fogyás ellenére sem csökken a lakónépesség száma a betelepülések miatt. Az új lakosok 80 %-a a külterületre költözik, és elsősorban mezőgazdaságból próbálja megélhetését biztosítani. A belterületen él 1397 fő, a külterületen élők száma 1382 fő. A belterületen a lakások száma 584 db, a külterületi ingatlanok száma 800 db. 60 éven túli a lakosság 22 %-a.

2010. A lakónépesség **2830 fő**, A lakosság 24%-a 60 éven felüli. A külterületen élők száma 1324 fő. A betelepülők kb. 60%-a külterületre költözik. A tanyára költözők közül egyre több a fiatal, gyermekes család. A belterületen a lakások száma 655 db. Növekedett ugyan a tanyán élés presztízse, de csak a belterület közelében. Jellemzően még mindig hátrányosabb helyzetűek és az átlagosnál idősebbek a tanyasi lakosok.

Jövőkép:

A település népességváltozása nem egyenletes, mivel a Zákányszéken és a környező településeken történő beruházások nagyban befolyásolják a betelepülési kedvet. A településen a tervezett fejlesztések és a gazdasági-, társadalmi környezet változásainak következtében várhatóan megáll a népesség csökkenése, és lassú növekedés prognosztizálható. Ezen belül folytatódik, de lassul a 60 éven túli lakosság arányának emelkedése. A kül- és belterületi lakosság arányának további átrendeződése várható az utóbbi javára.

Népesség:

1. számú táblázat
Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	2841	
2008	2793	98%
2009	2795	100%
2010	2758	99%
2011	2743	99%

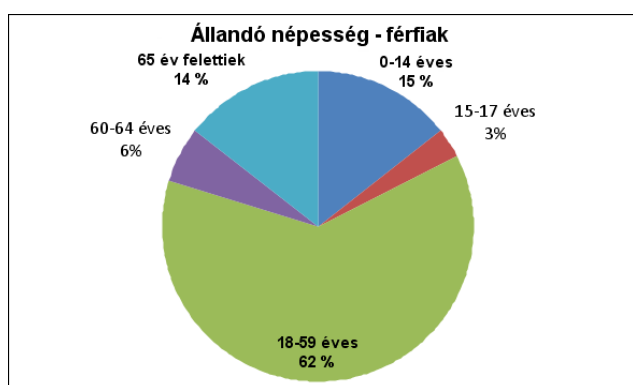
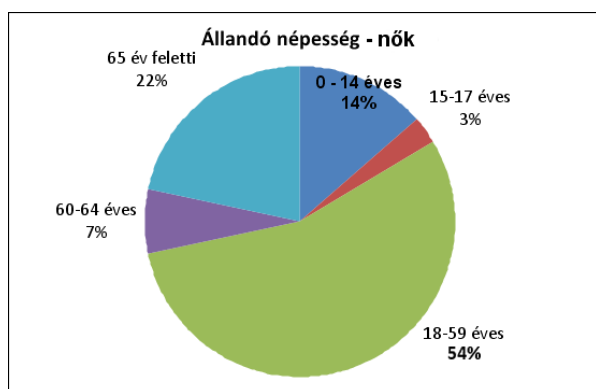
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy Zákányszéken 2743 fő lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását. A lakónépesség az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat, az 2007 – 2011 között 3,5 %-kal csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1427	1410	2837	50%	50%
0-14 éves	193	205	398	48%	52%
15-17 éves	40	40	80	50%	50%
18-59 éves	789	881	1670	47%	53%
60-64 éves	95	81	176	54%	46%
65 év feletti	310	203	513	60%	40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

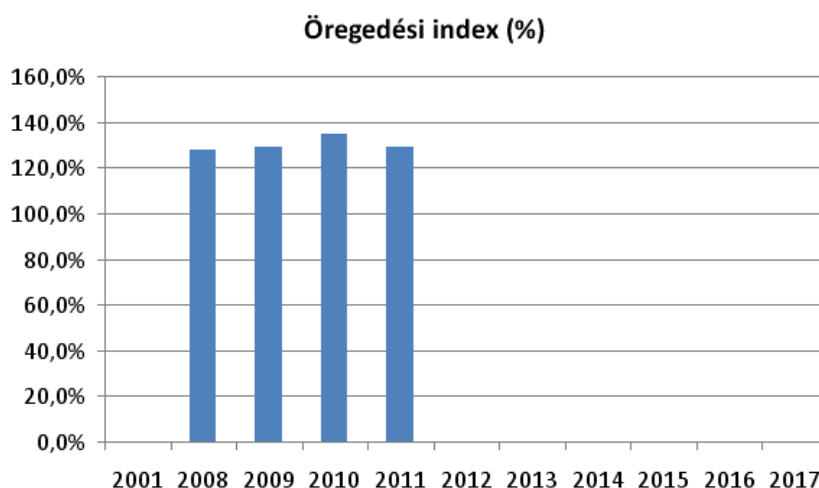

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. Jól látható, hogy a közép-korosztály létszáma számottevő, településünk korösszetétele idősödő, tehát esélyegyenlőségi szempontból fontos tényező. A nők és a férfiak aránya a teljes lakosságot tekintve közel azonos, azonban megállapítható, hogy a 65 év feletti korosztályból a nők aránya 20 %-kal magasabb a férfiak arányához képest.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	455	n.a.
2008	506	396	127,8%
2009	511	397	128,7%
2010	519	386	134,5%
2011	513	398	128,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

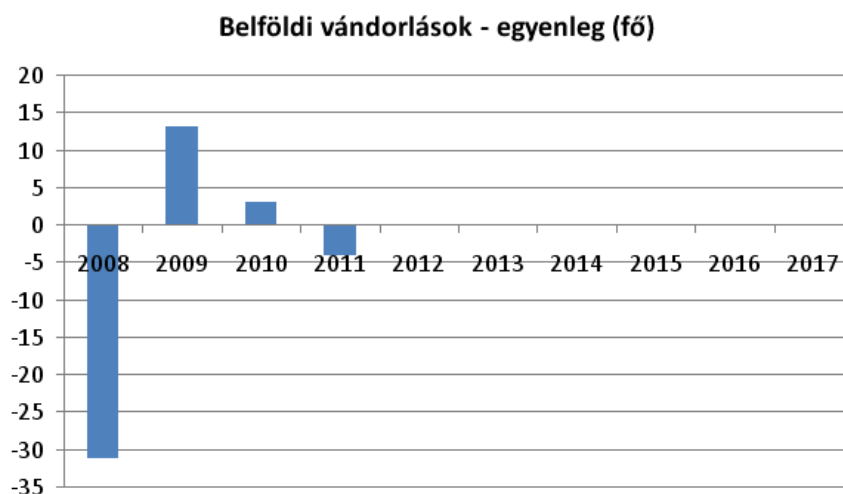

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti lakosra hány fő 65 éven felüli jut. A százalékban kimutatott változás megmutatja, hogy Zákányszéken megközelítőleg 30 %-kal magasabb a 65 év felettiek száma a 14 év alatti lakosoknál. A gyermekekre való odafigyelés esélyegyenlőségi szempontból is indokolt a gazdasági-társadalmi környezet alakulása miatt, különösen, ha szüleik alacsony jövedelműek, vagy csonka családban nevelkednek. Megállapítható, hogy településünk öregedő, ezért az idősek fokozottabb ellátására, az idősebb korosztályra való fokozott odafigyelésre van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	62	93	-31
2009	48	35	13
2010	45	42	3
2011	46	50	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

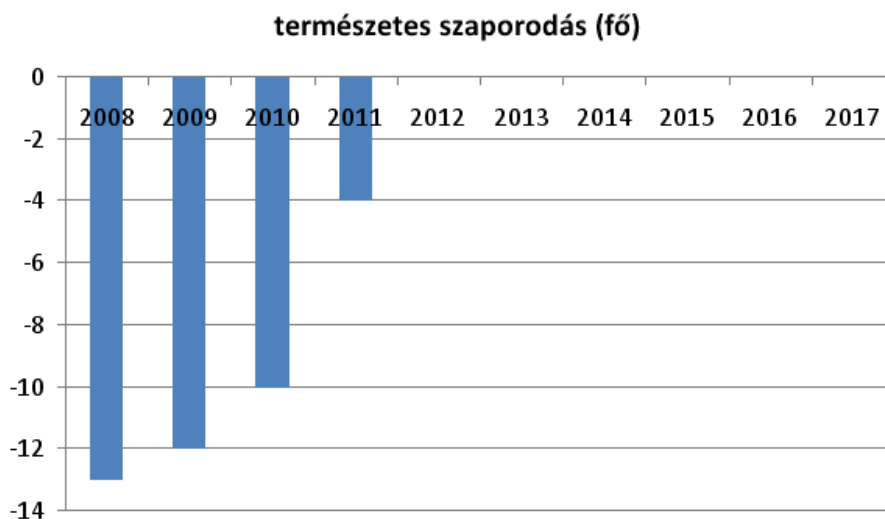

Az el- és beköltözők aránya 2008-ban és 2011-ben az elköltözők, a 2009-2010 években a beköltözők javára billent. Összességében megállapítható, hogy a település megtartó ereje elfogadható, azonban a cserélődés esetenként minőségi cserét is jelent: a fiatal, képzett, nem a mezőgazdaságból megélő szakemberek a jobb kereseti lehetőségek miatt a megyeszékhely irányába és egyre gyakrabban külföldre mozdulnak, míg több esetben szociálisan lecsúszott, kevésbé képzett emberek próbálnak olcsóbb lakáslehetőségek miatt a községben letelepedni, nehéz szociálpolitikai feladatok elé állítva a község önkormányzatát. Jellemző probléma a romániai vendégmunkások helyzete, foglalkoztatása Zákányszéken. Fontos a betelepülő vendégmunkások közül kiszűrni a köz- és vagyonbiztonságra veszélyt jelentő, az egészségügyi kockázatot rejtő személyeket, valamint fontos feladat a letelepülő személyek integrálása a közösségbe, valamint a helyi lakosság-, fiatalság inkluzív nevelése. A nem mezőgazdaságból élők többségének vonatkozásában Zákányszék alvó településként jellemezhető, mivel az aktív korú népesség ezen része nagyrészt Szegedre és Mórahalomra ingázik.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	18	31	-13
2009	27	39	-12
2010	25	35	-10
2011	31	35	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok jól mutatják az országosan is jellemző negatív tendenciát. A település öregedő, az élve születések száma kevesebb a halálozások számánál. A táblázat adataiból látható, hogy a különbség csökken és remélhetőleg ez a mutató 2013 év végén már pozitív tendenciát mutat.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein, így a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Kiemelt feladat, hogy minden állampolgár, a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékos személyek, a roma emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Zákányszék község Képviselő-testülete megalkotja helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk ütemezését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zákányszék Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyi általános iskolát érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat, ágazati politikákat. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának nem csak a jogszabályi környezetbe kell illeszkednie, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ektv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózási követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítja foglalkoztatási

esélyeiket. Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Zákányszék Község Önkormányzatának képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Zákányszék Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Mötv.) 42 § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32 cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában az önkormányzat által ellátott feladat- és hatásköröket az alábbiakban határozza meg:

Kötelező feladatok:

- helyi igazgatási feladatok ellátása (Polgármesteri Hivatal fenntartása)
- településfejlesztés, településrendezés, az épített és természeti környezet védelme
- lakásgazdálkodás
- vízrendezés és csapadékvíz elvezetés
- egészséges ivóvízellátás
- a helyi közutak és közterületek fenntartása
- a köztisztaság és településtisztaság biztosítása
- óvodai nevelés
- általános iskolai oktatás és nevelés
- a közösségi tér biztosítása; közművelődési feladatok ellátása
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása
- egészségügyi alapellátás
- szociális alapellátás (családsegítés, házi segítségnyújtás, étkeztetés)
- gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás
- közvilágítás
- köztemető fenntartása
- tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

Önként vállalt feladatok:

- alapfokú művészeti oktatás
- idősek otthona működtetése
- tanyagondnoki szolgáltatás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- mezőőri szolgálat működtetése
- helyi lap kiadása
- Teleház fenntartása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet fordítottunk

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz kapcsolódó helyi rendeletek felsorolása:

Zákányszék Község Önkormányzata Képviselő-testületének:

- 3/1994.(IV.28.) Ör. rendelete a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX.tv. helyi végrehajtásáról,
- 1/2002.(II.1.) Ör. rendelete a közművelődésről és nyilvános könyvtári ellátási feladatokról,
- 4/2006.(II.24.) Ör. rendelete A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásról,
- 18/2006. (XII.15.) Kt. rendelete Zákányszék Község Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról,
- 12/2008. (VI.27.) Kt. rendelete a helyi civil szervezetek támogatásáról,
- 7/2011. (IV.01.) Ör. számú rendelete A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról és azok térítési díjáról,
- 17/2011. (XI.25.) Ör. rendelete A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról, a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátásokról, térítési díjakról,
- 8/2012. (VI. 29.) önkormányzati rendelete Zákányszék Helyi Építési Szabályzatáról,
- 5/2013.(II.18.) Ör. rendelete az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az alábbi dokumentumokkal összhangban készült:

- Zákányszék Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzata

A képviselő-testület hatáskörét, feladatkörét meghatározó, szervezeti és működési rendjét szabályozó, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján megalkotott helyi rendelet.

- Zákányszék Hosszútávlatú Településfejlesztési Koncepciója 2010 – 2025.

Az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

- Zákányszék Község Önkormányzata Képviselő-testületének Ciklusprogramja 2011 – 2014.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A település 2014-ig szóló gazdasági programja (Ciklusprogram) a környezettudat-és szemlélet formálására az alábbi célokat határozta meg: Lakossági fórumok megtartása, ismeretterjesztő előadások szervezése a Művelődési Ház és a Teleház közreműködésével a civil szervezetek bevonásával, az Önkormányzat és civil szféra kapcsolatának erősítése érdekében fórumok megrendezése, környezettudatos nevelés folytatása, turisztikai koncepció készítése az abban foglaltak végrehajtása.

- Zákányszék település Local Agenda 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja

Zákányszék település LA21 programjának elkészítése során stratégiai célok kijelölésére került sor, kiemelt figyelemmel a település helyi viszonyaira és sajátosságaira. Programunkkal igyekeztünk olyan, körültekintően létrehozott dokumentumot megalkotni, mely hatékonyan integrálja az egyes szektorok különböző problémáit, értékeit, valamint a különböző területekre kialakult jellemző tervezési módokat és végrehajtási módszereket. A település LA21 programjának elkészítése során célunk volt továbbá a helyi problémák megoldására széleskörű és hosszú távú koncepció meghatározása.

- Helyi Építési Szabályzat, Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

- Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- 2013. és 2014. évi költségvetési koncepció

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

- A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása kistérségi közoktatási intézkedési terve:

Az 1993. évi többször módosított Közoktatási törvény (Kt.) 85. §. (4)-(5). bekezdésében rendelkezett az önkormányzati közoktatási intézkedési terv készítéséről. A törvény szerint az önkormányzati intézkedési tervnek tartalmaznia kell, hogy az önkormányzat a kötelező feladatait milyen módon látja el, illetőleg milyen nem kötelező feladatot kíván ellátni. Tartalmaznia kell továbbá azt is, hogy az intézményrendszer működésével, fenntartásával, fejlesztésével, átszervezésével kapcsolatban milyen elképzelései vannak. E törvény 89/A §. (5) bekezdése arról rendelkezik, hogy azon közoktatási feladatok tekintetében, amelyben a feladatellátó maga a többcélú kistérségi társulás önálló intézkedési tervet kell készítenie. Ugyancsak e §. (12) bekezdés előírja, hogy az (5) bekezdés alapján készített intézkedési tervnek tartalmaznia kell a gyermek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása a törvényi kötelezettségeinek eleget téve, másrészt a Társulási Tanács döntésének megfelelően felülvizsgálta a 2005. évben elfogadott közoktatási tervét. Az intézkedési terv tartalmazza a 9 homokháti település – köztük Ruzsa község- közoktatási intézkedési tervét 2008-2013 évekre. E dokumentum elkészítésével és elfogadásával a térséghez tartozó településeknek nem szükséges önálló intézkedési tervet készítenie.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Zákányszék önkormányzatának képviselőtestülete önkormányzatokkal, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulásával társulási és együttműködési megállapodásokat kötött bizonyos kötelező feladatainak ellátására. Ilyen az építészeti hatósági feladatok ellátása Mórahalom várossal kötött együttműködési megállapodás, a vízi-közmű üzemeltetésére a Térségi Vízmű-üzemeltetési Intézménnyel, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat feladatának ellátására a Homokháti Kistérség Többcélú Társulásával, a háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyelet alapszolgáltatási-feladatainak ellátására a Homokháti Kistérség Többcélú Társulásával. Az ivóvíz minőségének javítása érdekében további pályázati lehetőség nyílt az önkormányzatok számára, így Zákányszék is részt vesz a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Programban. A

település csatlakozott a Dél-Alföldi Ivóvízminőség Javító Konzorciumhoz, és további 9 településsel létrehozta a Mórahalom és Térsége Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulást. A települési hulladéklerakók rekultivációjának céljából 33 település részvételével létrejött a Dél-Alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás (DHGT), melynek Zákányszék is tagja. Mórahalom és Zákányszék a KEOP – 2009.-1.2.0. Szennyvízelvezetés és tisztítás c. kiírásra közös pályázatot nyújtott be Mórahalom és Zákányszék települések szennyvízelvezetése és tisztítása címmel, melynek megvalósítására társulást hozott létre a két település Mórahalom-Zákányszék Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Társulása néven. Önkormányzatunk tagja továbbá a Homokháti Önkormányzatok Kistérségfejlesztési Társulásának, a Homokháti Kistérség Belső Ellenőrzési Társulásának is.

Cél, hogy a társulások és döntéshozók tevékenységük során figyelemmel legyenek az esélyegyenlőség minden területen történő érvényesülésére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő lakos (család) tudomásunk szerint nincs, azonban a munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek rohamos csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet. Romák nem élnek településünkön, azonban a Romániából érkező mezőgazdasági vendégmunkások száma jelentős. Sokan idényjelleggel tartózkodnak Zákányszéken, azonban egyre több a letelepedő család, mely kérdéssel a közeljövőben esélyegyenlőségi szempontból is foglalkozni kell. Elsődleges cél szociális és egészségügyi helyzetük felmérése, lakáskörülményeik megismerése és az esetlegesen veszélyeztető tényezők kiszűrése.

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem minden esetben elérhetőek. Láthatóvá vált, hogy esélyegyenlőségi szempontból mely területeken szükséges további adatok gyűjtése. Ezeket két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek. Minden társadalom fokmérője, miképpen bánt a magára maradt emberekkel.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélygezi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A 90-es években a település térségében is megnövekedtek a jövedelmi különbségek, amely a társadalmi rétegek fokozódó elszakadását eredményezte. A lakosság egy része megélhetési nehézségekkel küzd, az elszegényedésnek látható jelei vannak. Elsősorban a tanyai idősödő lakosságot fenyegeti, illetve érte el az elszegényedés, de a pályakezdő fiatal munkanélküliek magas számára is figyelmet kell fordítanunk. A települések fekvése is eredményez differenciálódást. A Szegedhez közeli településeken a megélhetés a jobb munkalehetőségek, a bejárás lehetősége, a könnyebben elérhető szolgáltatások miatt kedvezőbb. A jövedelmet a háztartások többsége a létfenntartásra, így az alapvető fontosságú élelmiszerekre, valamint a ház, illetve lakás közműköltéseinek fedezésére fordítja.

A háztartások nem elhanyagolható részében a megélhetést részben, vagy teljes egészében a társadalmi juttatások fedezik. Ez elsősorban az állami rendszerű munkanélküliségi segély, gyermekgondozási díj és segély, családi pótlék, és az önkormányzatok által nyújtott jövedelempótló támogatás, valamint egyéb segélyek. Zákányszéken az 1000 lakosra jutó személyi jövedelemadót fizetők száma 2008. év decemberében 396 fő volt. A személyi-jövedelemadó alap az adózók körében ugyanezen időszakban 405.838 Ft volt, mely a kistérség települései közül a legalacsonyabb érték.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A foglalkoztatottság alakulása az országos tendenciát követi. A foglalkoztatottak száma az 1990-es években a legtöbb ágazatban csökkent, kivételt a pénzügyi tevékenység, valamint az alapfontosságú intézmények (közigazgatás, oktatás, egészségügy és szociális ellátás) foglalkoztatása képezhet.

A kereskedelem és szolgáltatás őrizte meg leginkább foglalkoztatási szerepét. A helyi munkalehetőségek korlátozottak, kevés új munkahely jön létre. A termelő- és szakszövetkezetek felbomlásával a térség gazdaságát meghatározó mezőgazdaságban is csökkent a foglalkoztatás, azonban lényeges visszaesés nem következett be. A mezőgazdaság továbbra is kiemelkedő szerepét bizonyítja az őstermelők nagy száma, a mezőgazdasági termeléssel foglalkozók több mint 95%-a őstermelő, akik között a kistermelők vannak túlsúlyban. A mezőgazdasági őstermelők, egyéni vállalkozások és társas vállalkozások számából következtetve a mezőgazdaság ma is az aktív keresők közel felét foglalkoztatja. A pontos arányt azért nehéz felmérni, mert sokan csak kiegészítő jelleggel, mellékállásban gazdálkodnak.

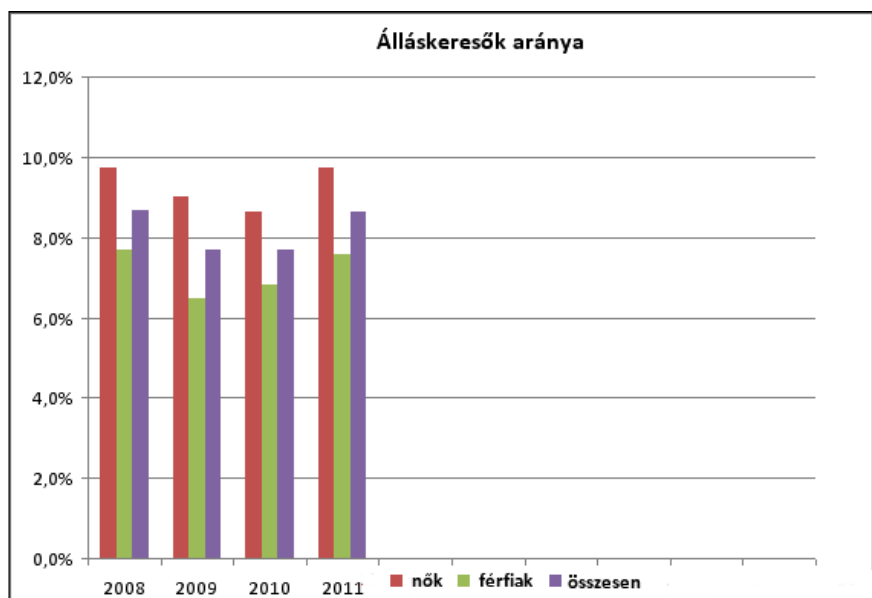
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	935	991	1926	91	9,7%	76	7,7%	167	8,7%
2009	931	991	1922	84	9,0%	64	6,5%	148	7,7%
2010	928	998	1926	80	8,6%	68	6,8%	148	7,7%
2011	924	1002	1926	90	9,7%	76	7,6%	166	8,6%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

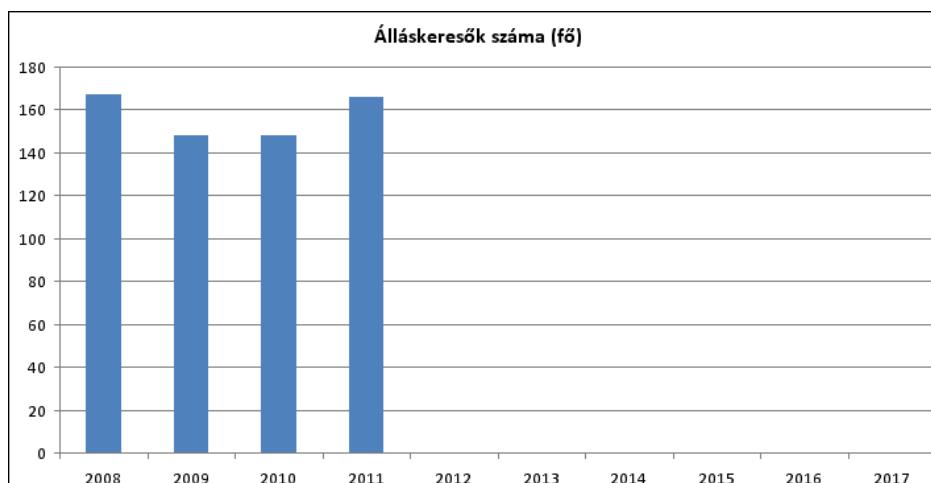

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes aktív korú lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 10 % alatti, viszont a nők esetében 2 – 2,5 % magasabb az arány a férfiakhoz képest. Tovább árnyalja a képet, hogy ez a számadat, csak a nyilvántartott álláskeresők számát jelzi, tehát a nem regisztrált munkanélkülieket nem. A településen jelenleg nem tapasztalható olyan gazdasági folyamat, amely jelentősen csökkenthetné az álláskeresők számát, az önkormányzat a legfőbb foglalkoztató. Az önkormányzat a Homokháti Kistérség Többcélú Társulásán keresztül részt vesz a Kormány által megalkotott Startmunka Mintaprogramban és egyéb közfoglalkoztatási programokban is.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	167	148	148	166
20 éves és fiatalabb	fő	6	7	3	10
	%	3,6%	4,7%	2,0%	6,0%
21-25 év	fő	31	25	19	21
	%	18,6%	16,9%	12,8%	12,7%
26-30 év	fő	21	22	16	19
	%	12,6%	14,9%	10,8%	11,4%
31-35 év	fő	20	19	16	17
	%	12,0%	12,8%	10,8%	10,2%
36-40 év	fő	13	18	19	23
	%	7,8%	12,2%	12,8%	13,9%
41-45 év	fő	23	16	17	22
	%	13,8%	10,8%	11,5%	13,3%
46-50 év	fő	19	11	13	19
	%	11,4%	7,4%	8,8%	11,4%
51-55 év	fő	18	16	26	16
	%	10,8%	10,8%	17,6%	9,6%
56-60 év	fő	12	14	18	18
	%	7,2%	9,5%	12,2%	10,8%
61 év felett	fő	4	0	1	1
	%	2,4%	0,0%	0,7%	0,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

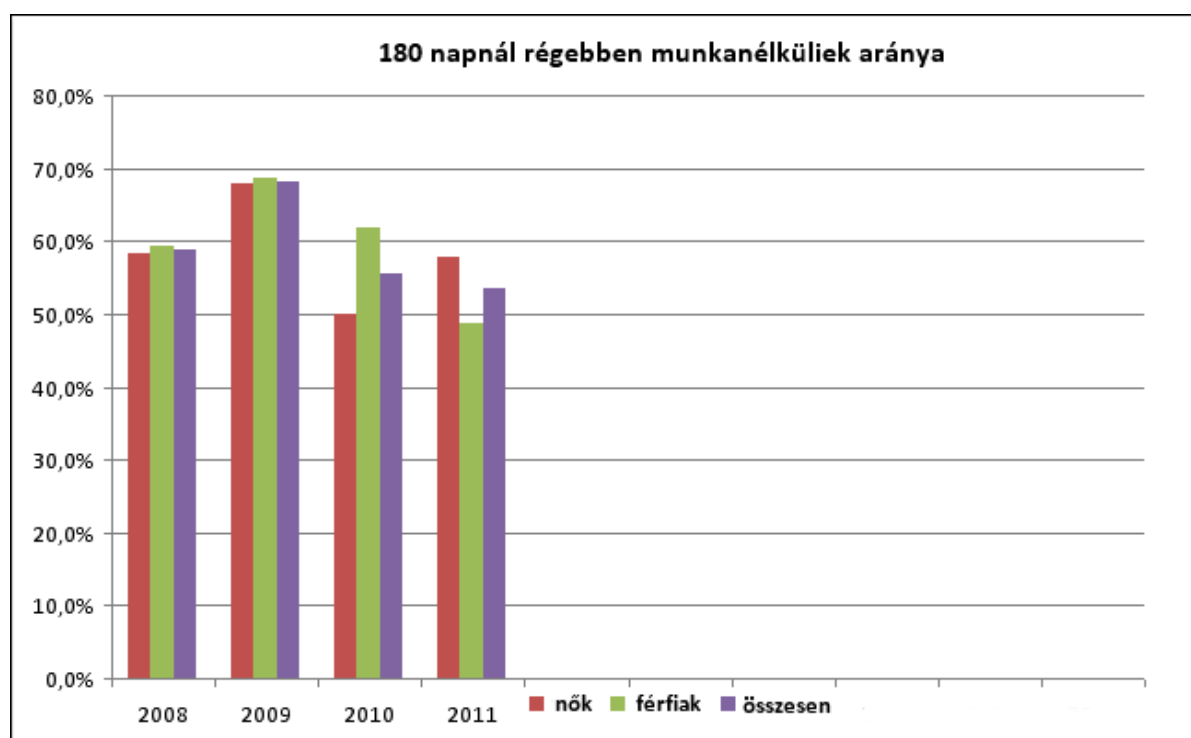

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. A nyilvántartott álláskeresők száma 2008-ban Zákányszék településen 167 fő volt, mely a lakosság 9,1 %-át jelenti. (Forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis). A regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutatott 2010-ig, majd 2011-ben ismét növekedést volt tapasztalható. Ennek oka lehet a regisztráció előnyeinek tudatosulása a 36-40 éves és az 56-60 éves korosztály számára, valamint az induló Startmunka mintaprogramok hatása. Természetesen nem hagyható figyelmen kívül továbbra sem az aktív lakosság elhelyezkedésének nehézségei, a térségben lévő nagy foglalkoztatók hiánya sem. Az említett 36-40 éves és 56-60 éves korosztályban volt tapasztalható jelentős romlás 2008 – 2011 között, míg a 21-25 éves korosztály tekintetében kedvező adatokat mutat a táblázat.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	91	76	167	53	45	98	58,2%	59,2%	58,7%
2009	84	64	148	57	44	101	67,9%	68,8%	68,2%
2010	80	68	148	40	42	82	50,0%	61,8%	55,4%
2011	90	76	166	52	37	89	57,8%	48,7%	53,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

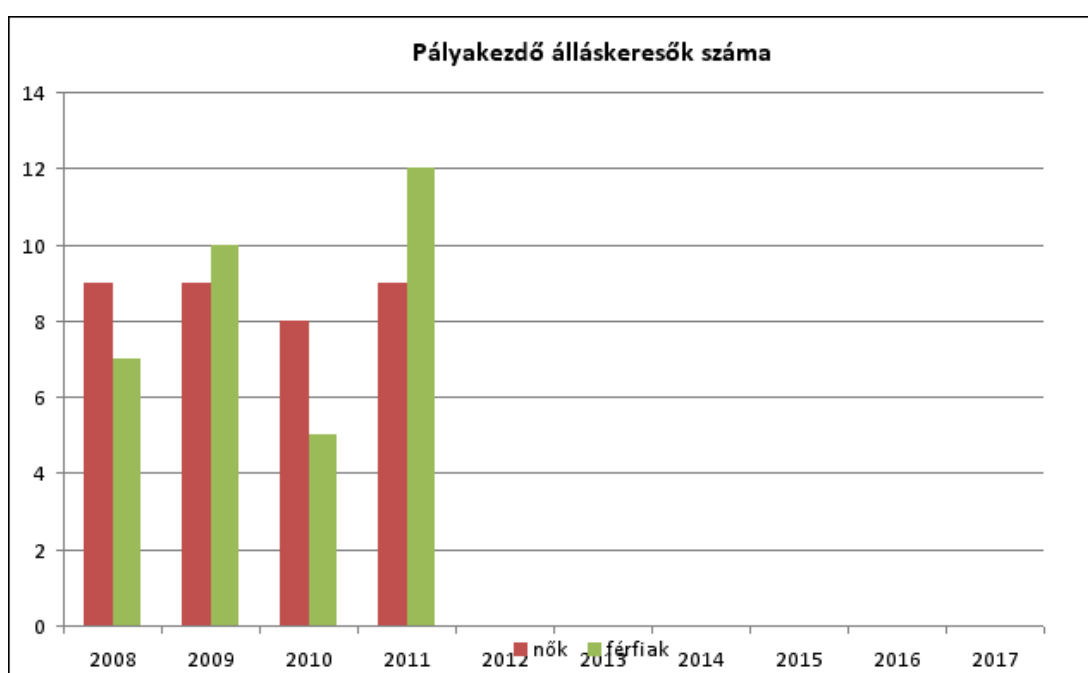
A százalékos adatok rámutatnak arra, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek a településen. A tartós munkanélküliek arányában csökkenő tendencia figyelhető meg 2009 után. Ezen időszakban 68,2 %-ról 53,6 %-ra csökkent a tartós munkanélküliek aránya, mely jelentős javulást jelent. Megállapítható, hogy a tartósan elhelyezkedni nem tudók aránya továbbra is magas is mivel a kedvező tendencia ellenére is meghaladja az 50 %-ot. Ebben a körben a munkára való hajlam és képesség is lecsökkent. A regisztrált munkanélküliek és ezen belül a tartós munkanélküliek között is szinte minden korosztályban a nők vannak többségben.

A tényleges munkanélküliség azonban a táblázatból leszűrhető adatoknál is magasabb lehet. Sokan nem regisztráltatják magukat, és a munkanélküliségi segély folyósításának megszűnésével a rendszerből kikerültek sem jelennek meg a statisztikában. A munkanélküliség elsősorban a nők, a fizikai foglalkozásúak között és az alacsony iskolai végzettségűek körében jelentkezik. Esélyegyenlőségi szempontból fokozott figyelmet kell fordítani ezen csoportokra főként a női munkanélküliség problémájára.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	215	234	449	9	4,2%	7	3,0%	16	3,6%
2009	213	237	450	9	4,2%	10	4,2%	19	4,2%
2010	218	229	447	8	3,7%	5	2,2%	13	2,9%
2011	218	225	443	9	4,1%	12	5,3%	21	4,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból nyert adatok egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. 2011-ben a 18-29 éves korosztály 4,7 % pályakezdő állás kereső volt, mely a 2008-as adatokhoz képest 1,2 %-os növekedést jelez. A pályakezdők körében a nők száma stagnál, míg a férfiaknál jelentős hullámváz tapasztalható. A vizsgált korosztály tekintetében figyelniünk kell arra, hogy az amúgy is öregedő településünkről ezen szakképzett, érettségizett fiatalok elvándorlása további negatív tényező lehet.

A pályakezdő munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek javítása érdekében azoknak a munkaadóknak, akik a pályakezdők munkaviszony keretében történő foglalkoztatását vállalják, különböző támogatások nyújthatók, valamint a munkaügyi központokon keresztül további lehetőségek vannak a munka világába történő bevezetésre, képzéseken való részvételre. Ezeket a lehetőségeket figyelni kell és tájékoztatni erről az érintett lakosságot.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2335	1181	1154	2003	988	1015	332	14,2%	193	16,3%	139	12,0%
2011	2744	1420	1324	n.a	n.a.	n.a.	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

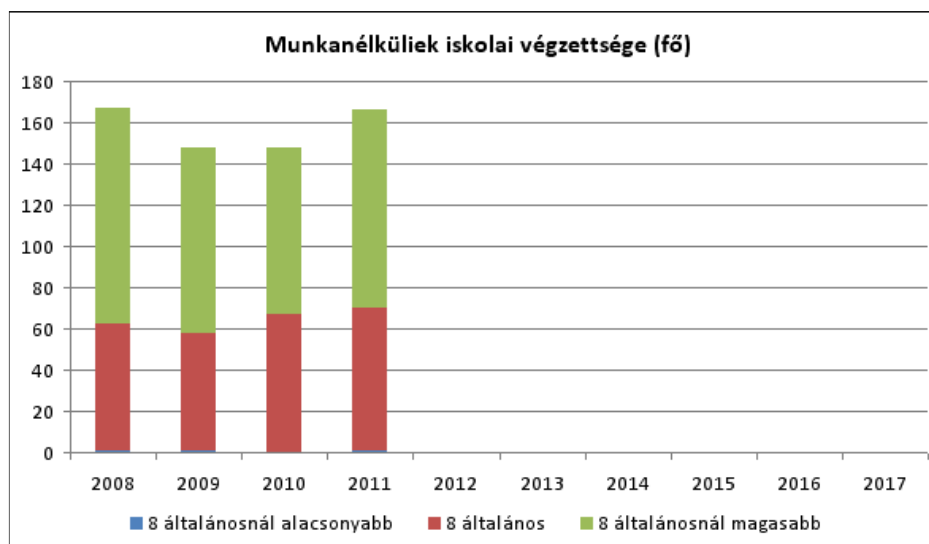
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is. A pontos számadatokat nem ismerjük, de egyéb kutatások alapján elmondható, hogy a lakosság iskolai végzettsége javuló tendenciájú, a megyei és országos adatokhoz képest azonban összességében továbbra is alacsony. A 2001 évi adatok szerint az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők között a nők aránya 4,3 %-kal magasabb a férfiakhoz képest. Az alapfokú végzettség hiánya a 60 év feletti korosztályt érinti elsősorban.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	167	1	0,6%	61	36,5%	105	62,9%
2009	148	1	0,7%	57	38,5%	90	60,8%
2010	148	0	0,0%	67	45,3%	81	54,7%
2011	166	1	0,6%	69	41,6%	96	57,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresőik közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. Az adatok alapján megállapítható, hogy 2011 évben az álláskeresőik 42,2 %-a alacsony végzettségű. A lakosság szakképzettsége a kistérség gazdasági szerkezetét tükrözi. A szakképzés a kistérségben korlátozott, szakma és egyéb középfokú végzettség elsősorban a szegedi szakképző iskolákban szerezhető.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	-
2010	0	0	-
2011	0	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Zákányszéken nincs általános iskolai felnőttképzés, arról nincs adatunk, hogy a település lakói más településen részt vesznek-e ilyen oktatásban.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Zákányszéken nincs középfokú felnőttoktatás, arról nincs adatunk, hogy a település lakói más településen részt vesznek-e ilyen oktatásban. A munkanélküliség csökkentését célzó programok sikerét lassítja és nehezíti, hogy a hagyományos mezőgazdálkodási szaktudás nehezen váltható át a mai korszerű szakmák ismeretére és gyakorlatára, más jellegű munkakultúra pedig csak kis mértékben alakult ki.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	32	1,6 %	0	0%
2011	54	2,8 %	0	0%
2012	40	n.a.	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

2010 – 2011. években az aktív korú lakosság 1,6 – 2,8 %-a vett részt közfoglalkoztatásban. A 2010-2011 években elsősorban rövidebb távú, néhány hónapos önkormányzati közfoglalkoztatás zajlott Zákányszéken, 2012-től azonban a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása koordinálásával településünkön is beindult több Startmunka mintaprogram. Ennek köszönhetően a 2012. évben megmutatkozó létszámcsökkenés mellett valójában jelentős javulás is kimutatható, mivel a 2012. évben Startmunka mintaprogram keretén belül foglalkoztatottak (31 fő) nagy része közel egy éven keresztül munkalehetőséghez jutottak, jutnak.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A legközelebbi centrum Zákányszékhez, a 8 km-re található Mórahalom, ahol járási hivatal, földhivatal, okmányiroda és munkaügyi központi kirendeltség is működik. Busszal viszonylag jól megközelíthető, autóval 6 perc alatt, kerékpárral közúton 30 perc alatt elérhető. A megyeszékhely Szeged, amely 22 km-re található Zákányszéktől. Autóval 30 perc alatt elérhető, a buszközlekedés megfelelő.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Ezen programok a Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Mórahalmi Kirendeltségének koordinálásában működnek Zákányszéki lakosok számára is elérhetően, elsősorban a Társadalmi Megújulás Operatív Program projektjeinek köszönhetően.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Településünkön nincsenek felnőttképzési programok. A Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Mórahalmi Kirendeltségének irányításával és szegedi képzőintézetek szervezésében elérhetőek ilyen jellegű képzések a zákányszéki lakosok számára.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Közfoglalkoztatás keretein belül elsősorban a rászoruló-, valamint a szakképzettséget igénylő munkaköröknél a megfelelő végzettséggel rendelkező helyi lakosok kerülnek foglalkoztatásra. Roma lakosság nincs Zákányszéken, viszont romániai vendégmunkásokat – roma származásúakat is – viszonylag nagy számban alkalmaznak helyi őstermelők, vállalkozók.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja

jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1926	32	1,7%
2009	1922	25	1,3%
2010	1926	24	1,2%
2011	1926	21	1,1%

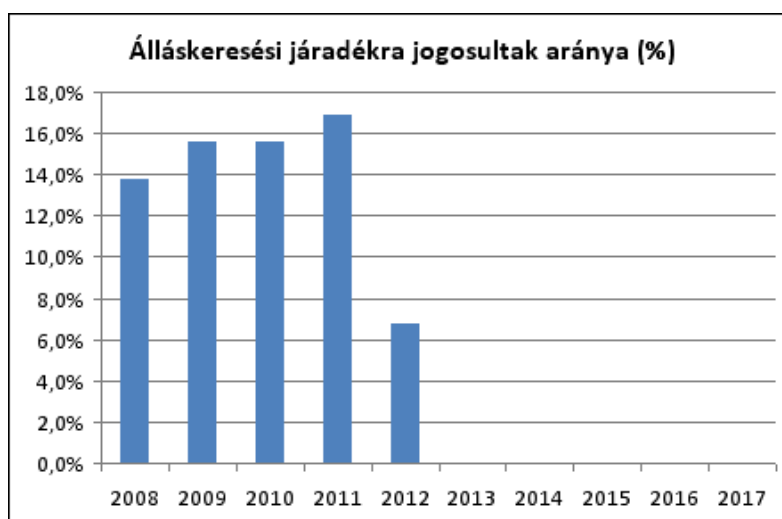
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A számadatok azt mutatják, hogy az álláskeresői segélyben részesülők száma és aránya csökken. Ennek oka elsősorban az lehet, hogy a jogszabályi változások miatt egyre kevesebben tartoznak a jogosultak körébe.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	167	23	13,8%
2009	148	23	15,5%
2010	148	23	15,5%
2011	166	28	16,9%
2012	162	11	6,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadékra jogosultak aránya 2011-ig jelentős emelkedést mutatott, majd 2012-ben - elsősorban a jogszabályváltozások miatt - jelentős mértékben lecsökkent.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	79	4,10%	-	-	-	-
2009	17	0,88%	63	42,57%	-	-
2010	19	0,99%	76	51,35%	-	-
2011	23	1,19%	79	47,59%	-	-
2012	22	n.a.	91	n.a.	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. 2008 után jelentős változások történtek a rendszeres szociális segély szabályozásában. Megfigyelhető, hogy 2009 óta mind a rendszeres szociális segélyben részesülők, mind a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (álláskeresői támogatásban) részesülők létszáma emelkedett a településen.

A helyi önkormányzat alapellátási kötelezettsége keretében a szociálisan rászorultsági helyzetben élőkről pénzbeli és természetbeni szociális támogatási rendszere, valamint intézményi - személyes gondoskodást nyújtó - ellátási rendszere útján gondoskodik.

Pénzbeli ellátások: Időskorúak járadéka Aktív korúak ellátása, Lakásfenntartási támogatás, Ápolási díj, Átmeneti segély Temetési segély.

Természetben nyújtott szociális ellátások: Köztetetés, Közgyógyellátás, Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, Adósságkezelési szolgáltatás, Energia felhasználási támogatás, Szociális célú tűzifa igénylés.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1447	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2009	1456	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2010	1460	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2011	1463	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Zákányszéken 5 db önkormányzati bérlakás van jelenleg, melyek mindegyike lakott és megfelelő lakáskörülményeket biztosít. A jelentkezések számából kiindulva kijelenthető, hogy igény van újonnan kialakított bérlakásokra.

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekejóléti Központ Zákányszéki Tagintézménye Bentlakásos Idősek Otthonát működtet a település belterületén.

Az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok felmérése és az elégtelen lakhatási körülmények vizsgálata indokolt, nem rendelkezünk megfelelő adatokkal erről a területről.

a) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	109	nincs adat
2009	127	n.a.
2010	138	n.a.
2011	223	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. 2008 – 2011 között megduplázódott a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. Itt is figyelembe kell venni a jogszabályok változását.

b) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az élet minden területén érvényesül a tanyán élők hátrányos helyzete. A tanyák teljes körű infrastrukturális ellátása nehezen megoldható. A tanyák komfortfokozata a belterületi lakások mögött általában elmarad. A belterületen lévő lakások többsége városi életkörülményeket biztosít. A lakások mérete és közműellátottsága főleg a tanyák miatt a megyei és országos adatokhoz képest elmaradást mutat. A személygépkocsi ellátottság az országos adatoknak megfelelő. A személygépkocsira mind a mezőgazdasági termelés során, mind a mindennapi életben szüksége van az itt lakóknak, a tömegközlekedés ezt csak kiegészíti, de nem váltja ki. A tanyán ez szinte létszükséglet, amely a gyors kapcsolatot biztosítja a külvilággal.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Zákányszéken nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A lakosság egészségügyi alapellátása 2 vegyes háziorvosi körzetben történik 2 orvossal, ápolókkal és 2 védőnővel. Fogászati ellátás a Petőfi utcai rendelőben biztosított. Az egészségügyi ellátás minden területén biztosított a négy szemközti orvos-beteg találkozás lehetősége, az időpontos elérhetőség. Az egészségügyi intézmények EU-konform kialakítása megtörtént (akadálymentesítés, mozgáskorlátozott bejárat, mellékhelyiségek stb.). A községben több éve működik a foglalkozás egészségügyi ellátás.

A szakorvosi, valamint a fekvőbeteg ellátás Szeged és Mórahalom szakrendelőiben és Szeged fekvőbeteg intézeteiben férhető hozzá. A községben gyógyszerár működik, mely gyakorlatilag minden igényt kielégít.

Az ügyeleti rendszer jelentős átalakítása történt meg a 2000. évben. A szomszédos Mórahalmon, kb. 8 km-re található a legközelebbi mentőállomás, amely az éjszakai és hétvégi Központi Orvosi Ügyeletnek is otthont ad. Az ügyeleti rendszer keretében az ellátás több résztvevő közreműködésével teljes egészében lefedett, mely a központi, a háziorvosi, a térségi háziorvosi ügyeletből áll. Központi ügyelet: a községi önkormányzat és az OMSZ Csongrád Megyei Szervezetével kötött megállapodás útján a mentőszolgálat Mórahalmi Ügyeleti Központ látja el a járóbeteg orvosi ügyeletet. Háziorvosi ügyelet: a községi önkormányzat és a helyi háziorvosok közötti megállapodás alapján a vállalkozó háziorvosok helyben közreműködnek az ügyeleti szolgálati rendszerben. Térségi háziorvosi ügyelet: a mórahalmi mentőállomáson, a térség és a helyi háziorvosok közreműködésével működik az ügyeleti rendszer.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	2	0	0
2009	2	0	0
2010	2	0	0
2011	2	0	0
2012	2	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában. A gyermekorvosi ellátást jelenleg a vegyes praxisban dolgozó háziorvosok látják el. A jelenlegi OEP finanszírozás és demográfiai mutatók mellett a község önálló gyermekorvosi ellátást plusz finanszírozás bevonása nélkül nem tud biztosítani. A szakmai színvonal garanciáját konzultánsi rendszer biztosítja.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	144
2009	111
2010	148
2011	120

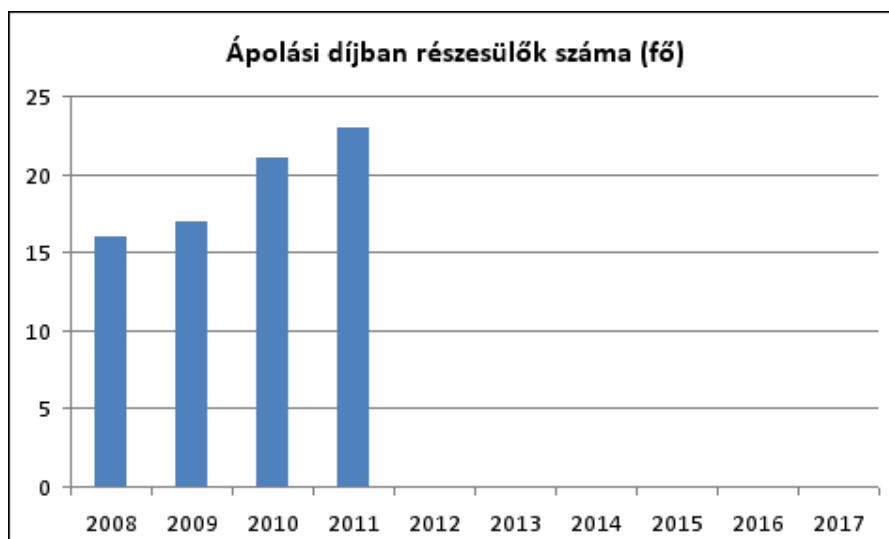
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. Zákányszéken 2010-ben volt a legmagasabb a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az utóbbi évekből rendelkezésre álló adatokat figyelembe véve

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	16
2009	17
2010	21
2011	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. Az ápolási díjban részesülők száma emelkedő tendenciát mutat az utóbbi években.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Mammográfiai szűrés és méhnyakrák vizsgálat Szegeden elérhető. A Zákányszék Jövőjéért Alapítvány szervezésében minden évben megrendezésre kerülő települési Egészségét programsorozaton rendszeresen és ingyenesen végeznek urológiai (PSA) vizsgálatot, koleszterin és vércukor szűrést, ortopédiai szűrést, hallásvizsgálatot, computeres látásvizsgálatot és nőgyógyászati szűrővizsgálatot. A koragyermekkori kötelező szűrések a védőnői látogatások alkalmával, valamint a védőnői tanácsadóban megtörténik. Az iskola-egészségügyi ellátás megoldott, ingyenes fogászati szűrővizsgálat elérhető a településen.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Zákányszéki Manó-kert Óvoda és Bölcsőde fejlesztő programokkal áll a gyermekes szülők rendelkezésére. Egészségügyi fejlesztő és rehabilitációs ellátás elérhető Mórahalmon és Szegeden egyaránt.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozásra odafigyelnek a szociális területen dolgozó munkatársaink, élelmezés vezetőink. Törekedni kell a zöldségek, gyümölcsök fogyasztásának növelésére, csökkenteni a cukor és só felhasználását. Fontos odafigyelni, hogy minél kevesebb túlsúlyos, allergiás, cukorbeteg gyermek és felnőtt legyen településünkön.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Zákányszéken a lakosság sportolási feltételei jók. A futball-pálya, bitumenes kézilabdapálya, sportcsarnok, korszerű sportöltöző jelenleg megfelelő ellátást biztosít. A testnevelés és a sport megszerettetése az óvodában kezdődik, ahol rendszeres testnevelés foglalkozásokat tartanak az óvónők. Az úszásoktatás helyben jelenleg nem biztosított, a térségben, a közeli Mórahalmon megépített és működtetett fedett uszodában a lehetősége adott. Az iskolában a tanulók a tanórákon kívül járhatnak az iskolai sportkörbe: labdarúgásra, kézilabdára, asztaliteniszre, tornára és úszásra. Az iskolai sportélet jónak mondható, a gyerekek kedvelik a foglalkozásokat. A tanulók szép eredményeket értek el a körzeti, megyei, diákolimpiai versenyeken. Az utóbbi években a mórahalmi körzetben a legjobb eredményeket a zákányszéki iskola sportköre érte el.

Sportcsarnok: Az 1992-ben átadott NB II-es szintű minősítésű küzdőtérrel rendelkező önkormányzati fenntartású Sportcsarnokban jelenleg a délelőtti órákban az iskola, óvoda tartja a sportfoglalkozásait, délutánonként a szakkörök, esténként a felnőttek veszik birtokba a létesítményt. A sportlétesítmény otthont ad nagyobb rendezvényeknek, táboroknak. A Zákányszék Községi Sportkör és a Zákányszéki Szabadidő és Ifjúsági Tömegsport Egyesület jó sportolási lehetőséget biztosít a fiatalok számára. Rendszeres foglalkozásokat tartanak az általános iskolából kikerült gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális feladatok megoldása és a szociális ellátórendszer hatékonyabb működtetése érdekében meghatározott célok mentén elindult egy több lépcsőben megvalósuló integrációs törekvés a Homokháti Kistérség települései között. Ennek első lépéseként 2007. január 31-től létrejött a Homokháti Családsegítő és Gyermejjóléti Központ, mely a Homokháti Kistérség mind a 9 településén ellátta a családsegítő és gyermejjóléti szolgáltatást. A társulás fejlesztési célként tűzte ki a meglévő alapszolgáltatások színvonalának növelését, az ellátások kiterjesztését. A szakmai munka hatékonyságának, szakmai színvonalának fejlesztése és főleg a kisebb településeken a szociális biztonság növelése érdekében valamint a szervezeti integrációval pénzügyileg rentábilisabb ellátórendszer kerülhet kialakításra.

A fentieknek megfelelően 2009. január 1-től kialakítandó Homokháti Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ integrálja a már társulási formában működő családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokat, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgáltatás, védőnői szolgálat, támogató szolgálat, közösségi pszichiátriai ellátás, szakosított szociális ellátási formák közül idősek ápolást- gondozást biztosító ellátásokkal.

Településünkön elérhető személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

Alapszolgáltatások:

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális szolgáltató központ együttműködik az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal, intézményekkel.

Étkeztetés:

Azon rászorultak legalább egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodunk a hét munkanapjain, akik azt önmaguk és eltartottaik részére szociális helyzetük, koruk, vagy egészségi állapotuk miatt tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. 2011-ben pályázati forrásból infrastrukturális bővítésre kerül sor. korszerű konyha és ebédlő kerül kialakításra, amely lehetővé teszi a szociális étkeztetés igénybevétele iránt növekvő igényeket és az étel helyben fogyasztását.

Házi segítségnyújtás:

Azok a személyek igényelhetik, akik koruk vagy egészségi állapotuk miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni, de saját lakásukban, otthonukban élnek. A házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk: az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakóközössége higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi gondozásban a bevásárlás, mosás, takarítás és a meleg étel hozzáférése, kijuttatásában való közreműködés a meghatározó tevékenységi forma. 2011-ben megvalósuló infrastrukturális bővítésnek köszönhetően akadálymentes környezetet biztosítva lehetőség nyílik a házi segítségnyújtásban részesülőknél ellátásban biztosított szolgáltatások körének bővítésére, az ellátás színvonalának emelésére.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Településünk nagy külterülettel, tanyavilággal, többnyire magányosan, izoláltan élő idősödő népességgel rendelkezik. A szociális szolgáltatások között ezért rendkívül nagy jelentőségű a jelzőrendszeres házi szociális gondozás kiépítése és működtetése. A szolgáltatás technikai felszerelését, illetve műszaki felügyeletét a Raguza-97 biztonságtechnikai és szolgáltató Kft. látja el egyre bővülő számú jelzőkészülékkel. Riasztás esetén a szegedi központba fut be a jelzés, és onnan továbbítják tovább a területileg illetékes mobiltelefonra a jelzést. Az idős és rászoruló emberek a szolgáltatásokhoz egyre szélesebb körben juthatnak hozzá, ellátottak saját lakóközösségükben maradhatnak, s ez által elkerülhetővé válik, vagy lényegesen kitolódik a szociális otthonokba történő bekerülés.

A házi gondozás kiegészítéseként működik, készenléti jelleggel. A tanyagondnokok általában mindenhol bevonásra kerültek a feladat ellátásába. Ennek a tevékenységének, és ellátási területének kiterjesztésével a szolgáltatás továbbfejleszthető.

Az ellátást legnagyobb arányban 70-79 éves és a 80 éven felüli korosztály veszi igénybe.

A jelzőrendszer ellátotti csoportonként a mozgásszervi fogyatékosok és az időskorúak dominálnak.

Nappali ellátás:

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, koruk, állapotuk miatt rászoruló személyek számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az idősek klubjának kiemelt feladata az alapvető higiénés szükségletek biztosításán kívül, a társas kapcsolatok fenntartása, a kulturális kikapcsolódás lehetőségének biztosítása. A nappali ellátást igénybevevők részére a településen az anyagi lehetőségek függvényében rendszerint kirándulásokat szerveznek, más intézmények rendezvényeire ellátogatnak, jótékonysági bált szerveznek, ünnepek kapcsán (karácsony, anyák napja, idősek napja, stb.) ünnepségeket rendeznek, a mindennapos foglalkozásokon felül.

Az ellátás igénybevétele területileg egyenlőtlen. A belterületi lakosok a településen sokkal nagyobb arányban tudják igénybe venni ezt a típusú szolgáltatást. A külterületen pedig jóval nagyobb arányban van reprezentálva a célcsoport. Ennél fogva a külterületen élő idős emberek izolációjának megszüntetésére való törekvés e feladat tekintetében nem tölti be teljesen. A tanyán élő idősek mozgásukban való korlátozottságuk és a közlekedés akadályozottsága miatt hátrányba kerülnek a települések belterületén élő társaikkal szemben.

A 2011-ben megvalósuló beruházással megszűnnek a megnövekedett ellátotti létszám miatt kialakult pihenő és foglalkoztató helyiségbeli hiányosságok, amelyek miatt erre az ellátási formára határozott időtartamú működési engedéllyel rendelkezik az intézmény.

Szenvedélybetegek nappali ellátása:

A társulás keretein belül lehetőség nyílt a szenvedély betegségben szenvedők ellátására, rehabilitációjára a szomszédos településen. Olyan nyitott gondozási és rehabilitációs programokat valósítunk meg, melyek a szolgáltatást igénybevevők társadalomba való visszailleszkedését szolgálják.

A szolgáltatást igénybe vevők aktív korú személyek, elsősorban 35-55 év közöttiek, a férfiak inkább érintettek, mint a nők, azonban a nők aránya növekszik a szenvedélybetegek között.

Az ellátottak közül magas számban jelennek meg álláskereső, inaktív, gyakran munkahelyet változtatók, megváltozott munkaképességű emberek, megfelelő kapcsolati hálóval nem rendelkező személyek (magányos, kevés hozzátartozóval rendelkező emberek), egyéb mentális illetve pszichés problémával küzdők.

Tanyagondnoki szolgáltatás:

Zákányszék nagy kiterjedésű, sűrűn lakott tanyás külterülettel rendelkezik. Az infrastrukturális és intézményi hiányosságok, az önkormányzat véges teherbíró képessége miatt mindig komoly problémát jelentett a tanyán élő rászorultak ellátása, szociális problémáik enyhítése. A térségben kidolgozott, s azóta országos mintává vált tanyagondnoki szociális modellprogram ezt a speciális helyzetet igyekezett megoldani. A számadatok fokozatosan növekvő igénybevételről tesznek bizonyosságot. Ennek egyik oka főként a helyi lakosok kialakuló bizalma a szolgáltatás iránt. Immár többéves tapasztalat bizonyítja, hogy a tanyagondnoki szolgálat akkor működik jól, ha a település népének javára, a szociális ellátási feladatain túl heti rendszerességgel az alapvető, a közszolgáltatásokhoz, kulturális programokhoz való hozzájutást is elősegíti. Előmozdítva ezzel a tanyán élők esélyegyenlőségének javulását.

A tanyagondnoki szolgálat a mozgásszervi fogyatékosokon sokszor nehezen tudott segíteni, hiszen a terepjáró funkcióval rendelkező járművekbe a ki és beszállás, tolokocsi, járókeret elhelyezése sokszor akadályokba ütközött. Ezt a problémát sikerült megoldani 2009. 05. 01-től az önkormányzat pályázati forrás igénybevételével vásárolt egy mozgáskorlátozottak szállítására is alkalmas 8+1 fős gépjárművet. Ezen autó segítségével lehetőségünk van a rászoruló családok gyermekeinek óvodába, iskolába történő szállítására. A külterületi utak és az intenzív igénybevétel indokolja közeljövőben a tanyagondnoki gépjárművek cseréjét.

Családsegítés:

Míg a többi szociális szolgáltatás valamelyik társadalmi csoporthoz, vagy réteghez kötődik, addig a családsegítés a család egészére irányul, függetlenül attól, hogy mely családtag igényelte a segítséget. A fizikális jellegű segítségnyújtás mellett elengedhetetlen a családok életvezetésének támogatása. Mentális segítségnyújtás hiányában a szociális helyzet sem javítható tartósan, a problémák konzerválódhatnak megoldási alternatívák nélkül. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése illetve a családból kikerült gyermek visszahelyezése. a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, ellátásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése, a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást szervez, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése, a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, segíti a gyermeket, illetve szülőjét az átmeneti gondozáshoz való hozzájutáshoz, ezt szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve a gyerek hazakerülésének elősegítésében szabadidős programok szervezése, a településen lévő programok nyilvántartása, figyelemmel kísérése hivatalos ügyek intézésének segítése.

Védőnői szolgálat:

Feladata a várandós anyák, 0-14 évesek, ill. serdülők és családtagjaik komplex egészségügyi mentális és szociális gondozása, a családok egészségmegőrzése, életkörülményeik javítása. A védőnői gondozás a családok egészségének megőrzésére életkörülményeinek javítására irányuló tevékenység (egészségügyi, szociális mentális), melyet a család otthonában az anya-gyermekevédelmi tanácsadóban és egyéb helyeken (egészségügyi intézmény, iskola, óvoda) végeznek a védőnők.

Funkciók:

- nővédelem
- várandós anyák gondozása
- gyermekágyas anyák gondozása
- 0-6 éves korú gyermek gondozása
- tanköteles gyermek gondozása
- családgondozás

Közösségi ellátások:

Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás. A szolgáltatás célja: az ellátást igénylő személy minél tovább megőrzése az eddigi életterében. Segítség, illetve támogatás nyújtása a kliens és szűkebb környezete részére. Ebben a speciális ellátási típusban a különböző szociális segítségnyújtáson túl (étkeztetés, segéllyel kapcsolatos ügyintézés), a megkereső programok, az életviteli készségek fejlesztése, a szabadidő hasznos eltöltésének strukturálása, az ellátott egészségügyi ellátással való kapcsolatának követése, kapcsolattartás más szolgáltatási intézménnyel (munkaügyi központ), re-integráció, illetve a környezetben való megtartás, a pszicho-szociális tanácsadás jelenik meg. A pszichiátriai közösségi ellátás eltér mind feladatában (szoros együttműködést kíván az egészségügyi ellátással), mind gondozási módszerében a hagyományos ellátási formák alkalmazásától. A szolgáltatás célcsoportjába nem csak a problémával küzdő személy, hanem közvetlen családja is beletartozik. Településünkön 2011. 01.01-től lesz lehetőség ennek az ellátásnak az igénybevételére.

Támogató szolgáltatás:

A szolgálat fogyatékos személyek önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása. A támogató szolgálat révén, a fogyatékkal élő

ember aktív közreműködésével hozzájárulunk az esélyegyenlőség megteremtéséhez, életminőségük javításához, a személyi szükségleteik kielégítéséhez a fizikai, egészségügyi ellátás, mentális gondozás során. A Támogató Szolgálat tevékenysége Életvitelszerűen tartózkodó valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személyre kiterjed: siketek, nagyothallók, vakok és gyengén látók, értelmi fogyatékosok, mozgásszervi fogyatékosok, autisták, halmozottan fogyatékosok.

Tanácsadás, információs szolgálat:

A fogyatékkal élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról, segítségnyújtás az illetékes szakemberrel való kapcsolatfelvételben, szükség szerinti ügyintézés, tanácsadás nyújtása. Szállító szolgálat: az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében áll a fogyatékkal élők szolgálatában.

Szakosított ellátások:

A szociális gondoskodást igénylő személyek egy részének az alapellátás keretében nem biztosítható a szükséges mértékű segítség. E személyek részére a szakosított ellátási formákat kell megszervezni, illetve a települési önkormányzatoknak gondoskodni kell a hozzájutás feltételeiről. Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

Idősek Otthona:

A bentlakásos idősek otthona szakosított ellátás keretén belül ápolást, gondozást nyújt elsősorban az öregségi nyugdíj korhatárt betöltött személyek részére, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, önmaguk ellátására nem vagy csak segítséggel képesek, valamint szociális helyzetük miatt szükségben szenvednek. A lakók számára a szociális gondozást egyénre szabottan, a szükségletekhez (egészségügyi, mentális, társas, fizikai) igazodva komplex módon szervezzük. Feladatunk lakók aktuális egyéni fizikai és szellemi jó közérzetének biztosítása, valamint az otthonon belüli harmonikus légkör megteremtése összhangban a vonatkozó szakmai etikai és jogi irányelvekkel.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Zákányszéken helyben biztosítottak a községi intézmények, mint az óvoda és bölcsőde, családi napközi, általános iskola, alapfokú művészeti oktatás, továbbá művelődési ház és könyvtár, teleház, ifjúsági klub, erdei pihenő és szociális szolgáltató központ is többek között.

a) községi élet színterei, fórumai

Zákányszéki Művelődési Ház és Könyvtár:

A község lakosságának kulturális, művelődési igényeinek ellátása és szórakozási lehetőségeinek biztosítása többféle módon történik. Zákányszék Község Önkormányzata a közművelődési és közkönyvtári feladatok hatékony ellátását Zákányszéki Művelődési Ház és Könyvtár intézmény fenntartásával biztosítja.

A művelődési ház épületének felújítása 2010 évben az „Új Magyarország fejlesztési terv” keretében megtörtént. A tetőtér részleges beépítésével 120 m²-es új könyvtárhelyiség került kialakításra, az épület többi helyiségében is jelentős esztétikai változást eredményezett a beruházás. A művelődési házban a hagyományos közművelődési tevékenység mellett komplex információs szolgáltató központ működik, melyben a községi könyvtár és a teleház is helyet kapott. A Csongrád Megyei Agrárkamara tanácsadója és a falugazdász is az épületben fogadja az ügyfeleket. Az intézményben kerülnek megtartásra a művészeti iskola néptánc- és moderntánc órái is.

Szabadidős művelődési tevékenység

A művelődési ház részt vesz a település nagyobb kulturális rendezvényeinek szervezésében, megvalósításában, szervezi továbbá a művészeti csoportok foglalkozásait, táncos, műsoros és ismeretterjesztő előadásokat. Helyet biztosít az intézmények és civil szervezetek rendezvényeinek, igény

szerint a lebonyolításában is részt vállal. Hatékonyan közreműködik a kulturális értékek közvetítésében, azok elsajátításában és létrehozásában. A szabadidő hasznos eltöltését biztosítják az ún. kötetlen formák – aerobic, ping-pong. A klubmozgalom elsősorban az ifjúság körében népszerű (ifjúsági klub, angol nyelvi klub, sakk klub). A falu életében fontos szerepet töltenek be az amatőr művészeti csoportok: Parasztkórus, Nefelejcs Citerazenekar, Zabosfa Néptáncgyűttes. Működésükhöz a feltételeket továbbra is biztosítani kell. A könyvtár esetében az új környezet, a nagyobb alapterület, a teleházzal és a művelődési házzal történő együttműködés sok lehetőséget rejt magában a közös munka terén. A tetőtéri adottságokat figyelembe vevő speciális bútorzat jól elszeparálja a különböző funkciókat, a könyvek témacsoportja szerint tagolja a teret. A „téli kert” egy olyan újdonság erejével ható természet közeli hely, ahova elhúzódhatnak a könyvtárhasználók és élhetnek a helyben olvasás lehetőségével. A gyerekek részére kialakított kis könyvkuckó az óvodások és az iskolások igényeit szolgálja, és jó szolgálatot tesz a csoportos könyvtári foglalkozások alkalmával. Fontosnak tartjuk, hogy minden olvasó megtalálja azt a helyet a könyvtári közegben, ahol a kikapcsolódás, ismeretszerzés mellett jól érzi magát, ahova jó betérni, ahol a „nyugalom szigete” várja.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az önkormányzat, az intézmények és a civil szervezetek rendezvényeit bárki látogathatja érdeklődési körének megfelelően. Nem jellemzőek a rendezvényeken az atrocitások, a viták.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi civil szervezetek aktívan részt vesznek a település közéletében. Az önkéntes munka a legaktívabb egyesületeknél, alapítványoknál mindennapos. Jótékonyági bálak szervezésén túl adományozás eseti jelleggel is történik

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Zákányszéken nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elhelyezkedési gondok, a foglalkoztatáshoz jutás és foglalkoztatásban való maradás nehézségei	- állásbörze szervezése, tájékoztatás közfoglalkoztatásban való részvétel lehetőségeiről - képzési lehetőségek felkutatása
A lakásfenntartási támogatásban részesülők számának nagy arányú növekedése	- adatgyűjtés az emelkedés okairól - életvezetési és pénzügyi tájékoztató programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Minden jogrendszer igyekszik biztosítani a felnövő generáció megfelelő fejlődését, ennek egyik legfontosabb eszköze a gyermekvédelem, mely a gyermek testi, szellemi, erkölcsi, anyagi érdekeit előmozdító szociális, jogi, egészségügyi és pedagógiai tevékenységek és intézkedések összessége.

A gyermekvédelem magába foglalja azokat a területeket, melyek a gyermek és a család jólétét, védelmét szolgálják a megelőzés, beavatkozás és utógondozás területén. Elviekben minden gyermekre kiterjed, de az állam beavatkozásának mértéke és súlya, valamint az eszköz megválasztásának lehetősége, amivel beavatkozik a gyermek és családjának életébe, az a gyermek nevelésének különbözőségétől függ. A megelőző gyermekvédelem a gyermek családban való megtartására törekszik és a kiemelési igyekszik megelőzni, azonban a gyermekvédelemnek be kell avatkoznia, ha a gyermek erkölcsi okokból náluk nem hagyható, vagy a család nevelési eszközei nem elégségesek a gyermek felnevelésére.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	3	0	35
2009	4	3	40
2010	3	4	40
2011	2	4	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

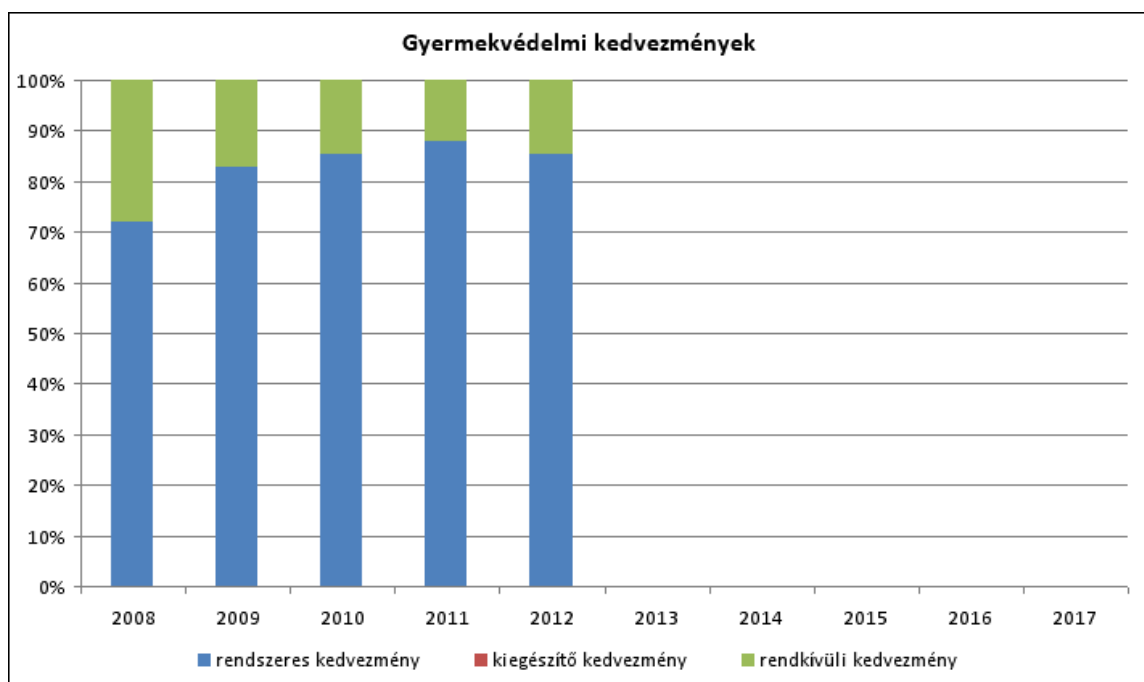
A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételeivel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számában növekedés tapasztalható 2008 és 2011 között.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	90	2	0	0	35
2009	110	2	0	0	23
2010	88	2	0	0	15
2011	122	2	0	0	17
2012	110	2	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	19	18	36	89	0	0
2009	16	30	30	92	0	0
2010	14	38	24	84	0	0
2011	17	47	20	90	0	0
2012	17	47	26	95	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz. Az ingyenes étkezésben részesülők száma az óvodában megközelítőleg állandó, míg az általános iskolában jelentős emelkedés volt tapasztalható az elmúlt 5 évben. A kedvezményes étkezésre jogosultak száma csökkent az iskolai oktatásban résztvevő 1 – 13. évfolyamos tanulók körében, az ingyenes tankönyv ellátásban részesülők számában kis mértékű növekedés mutatható ki. Zákányszéken nincs óvodáztatási támogatás, a nyári szünet bizonyos időszakában az étkeztetés és a nappali ellátás nem megoldott. Az intézményi szünetben szükséges lehet az 1 – 6 éves korosztály számára valamilyen nappali felügyelet, tábor, napközi biztosítása, mert a településen működő családi napközi, csak 5 fő ellátását tudja vállalni.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Zákányszék községben nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői szolgálat:

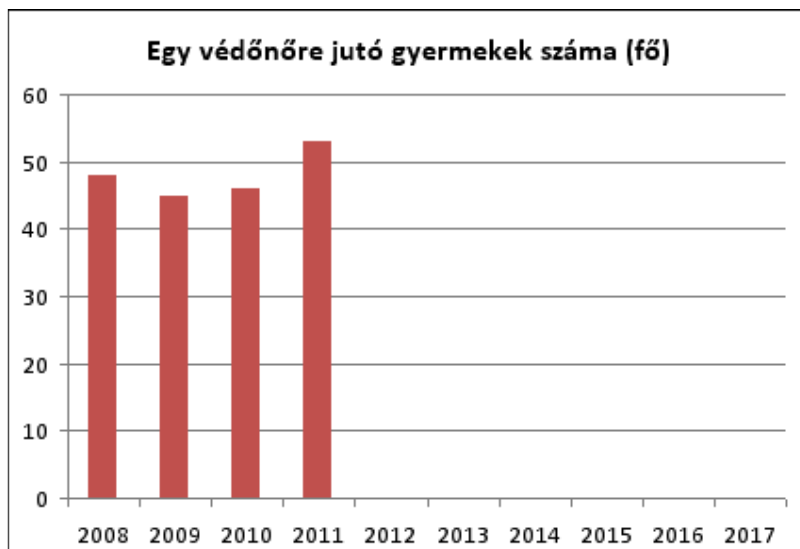
Feladata a várandós anyák, 0-14 évesek, ill. serdülők és családtagjaik komplex egészségügyi mentális és szociális gondozása, a családok egészségmegőrzése, életkörülményeik javítása. A védőnői gondozás a családok egészségének megőrzésére életkörülményeinek javítására irányuló tevékenység (egészségügyi, szociális mentális), melyet a család otthonában az anya-gyermekvédelmi tanácsadóban és egyéb helyeken (egészségügyi intézmény, iskola, óvoda) végeznek a védőnők.

Funkciók: nővédelem, várandós anyák gondozása, gyermekágyas anyák gondozása, 0-6 éves korú gyermek gondozása, tanköteles gyermek gondozása, családgondozás

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	48
2009	2	45
2010	2	46
2011	2	53
2012	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre. Zákányszéken 2 védőnői álláshely van jelenleg és mindkettő betöltött. A szétszórt tanyavilág miatt a leterheltségi mutató önmagában nem mérvadó, az viszont megállapítható, hogy a csak Zákányszéken dolgozó 2 védőnő elegendő, megfelelően el tudja látni a feladatát településünkön. Pozitív változás a gyermekek számának növekedése.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
2008	0	n.a.	n.a.	21729
2009	0	n.a.	n.a.	24418
2010	0	n.a.	n.a.	23446
2011	0	n.a.	n.a.	25527

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekorvosi ellátást jelenleg a vegyes praxisban dolgozó háziorvosok látják el. A jelenlegi OEP finanszírozás és demográfiai mutatók mellett a község önálló gyermekorvosi ellátást plusz finanszírozás bevonása nélkül nem tud biztosítani. A szakmai színvonal garanciáját konzultánsi rendszer biztosítja.

c) gyermekjóléti alapellátás

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	1	14	3	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zákányszéken 2012 óta működik bölcsőde, teljes kihasználtság mellett. A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	7	5
2011	5	5
2012	5	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van. A családi napközi teljes kihasználtsággal működik Zákányszéken.

d) gyermekvédelem

A gyermekvédelem magába foglalja azokat a területeket, melyek a gyermek és a család jólétét, védelmét szolgálják a megelőzés, beavatkozás és utógondozás területén. Elviekben minden gyermekre kiterjed, de az állam beavatkozásának mértéke és súlya, valamint az eszköz megválasztásának lehetősége, amivel beavatkozik a gyermek és családjának életébe, az a gyermek nevelésének különbözőségétől függ. A megelőző gyermekvédelem a gyermek családban való megtartására törekszik és a kiemelést igyekszik megelőzni, azonban a gyermekvédelemnek be kell avatkoznia, ha a gyermek erkölcsi okokból náluk nem hagyható, vagy a család nevelési eszközei nem elégségesek a gyermek felnevelésére.

A Homokháti Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ integrálja a már társulási formában működő családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokat, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgáltatás, védőnői szolgálat, támogató szolgálat, közösségi pszichiátriai ellátás, szakosított szociális ellátási formák közül idősek ápolást-gondozást biztosító ellátásokkal.

e) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások, mentálhigiénés szakember segítsége elérhető településünkön, akik krízishelyzetben szolgáltatást nyújtanak a rászoruló személyek, családok számára.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A hátrányos helyzetű társadalmi rétegek kultúrához, sporthoz, szabadidős programokhoz való hozzáférése biztosított intézményeink és a településen működő civil szervezetek által.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30 - 17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Július	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy óvoda működik megfelelő körülmények között. Látható, hogy 1 fő diplomás óvodapedagógus hiányzik az óvodai férőhelyek és csoportok számához viszonyítva.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	87	4	100	1	87	0
2009	74	4	100	1	74	0
2010	70	4	100	1	70	0
2011	63	3	75	1	63	0
2012	68	3	75	1	68	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 3 – 6 éves gyermekek száma csökkent a településen, a gyermekcsoportok és férőhelyek számával együtt.

4.4.3. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	87	93	180	40	22,2%
2011/2012	90	93	183	32	17,5%
2012/2013	96	80	176	44	25,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek számát mutatja a táblázat. Az alsó tagozatosok száma növekedést mutat, míg a felső tagozatosok száma csökkenés tapasztalható.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	5	4	9	0	0	0	1
2011/2012	5	4	9	0	0	0	1
2012/2013	5	4	9	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egy általános iskola: A Zákányszéki Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola működik községünkben. Az osztályok száma állandó. Gyógypedagógiai oktatás nincs településünkön.

4.4.5. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva
29%	176	46	26%	6	3%	100%	100%
Összesen	176	46	26%	6	3%	100%	100%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az általános iskolába járó tanulók 26 %-a hátrányos helyzetű, 3 %-a halmozottan hátrányos helyzetű.

4.4.6. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	22	100
2011/2012	26	100
2012/2013	27	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az intézmény lemorzsolódási mutatója 0 %-os, minden tanuló sikeresen elvégezte a 8. évfolyamot az elmúlt 3 tanítási évben.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.7. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	6	0
Szaktanítást végző tanítók száma	0	0
Szaktanítást végző tanárok száma	14	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekevédelmi felelős	0,5	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	1	0
Kisegítő személyzet	6	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az általános iskola személyi feltételei biztosítottak a megfelelő színvonalú oktatáshoz.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzet generációk közötti öröklődése	- Felzárkóztatási, fejlesztési lehetőségek kutatása - Életvezetési tanácsadás szervezése szülők részére
Családok eladósodása miatti veszélyeztetettség növekedése	- Szabadidős programok, szociális alapú nyári táborok szervezése - gyermekvédelmi szakemberek képzése, a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek, kompetenciák elsajátítása érdekében

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén
- szociális biztonság területén,

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	991	935	n.a.	n.a.	76	91
2009	991	931	n.a.	n.a.	64	84
2010	998	928	n.a.	n.a.	68	80
2011	1002	924	658	511	76	90

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkanélküli nők száma 2001 évben 90 fő volt Zákányszéken.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az óvoda közel teljes kihasználtsággal, míg a bölcsőde és a családi napközi teljes kihasználtsággal működik a településen. Igény lenne további férőhelyek kialakítására és a nyári szünet teljes időtartama alatt napközis ellátás biztosítására.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	96	48
2009	2	90	45
2010	2	92	46
2011	2	106	53

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Zákányszéken nincs nyilvántartás erről a területről. A családon belüli erőszak azonban a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelen lévő probléma, mint gondolnánk. Tisztában kell lennünk azzal is, hogy a segítség kérés, rendőrséghez fordulás csak a legvégsőbb esetekben fordul elő. A Családsegítő Szolgálatához fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincs anyaoththon és családok átmeneti otthona. A krízishelyzetben lévő nők számára fontos a gyors segítségnyújtás és beavatkozás, melynek feltételeit meg kell teremteni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községi ülések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	9	1	0	0	0	0
2009	9	1	0	0	0	0
2010	9	1	0	0	0	0
2011	5	1	0	0	0	0
2012	5	1	0	0	0	0
2013	5	1	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nők aránya javult az utóbbi időben, azonban létszámuk az utóbbi években végig 1 fő, tehát alacsony.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön nincs nőket érintő, azonnal beavatkozást igénylő komoly esélyegyenlőségi probléma. A helyi intézményekkel, civil szervezetekkel kapcsolatot tartva folyamatosan és fokozottan kell figyelni a nőket érintő problémák feltérképezésére és azok mielőbbi csökkentésére felszámolására.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkavállalási korú nők közel 10 %-a regisztrált álláskereső	- a munka világába történő visszavezetést segítő programok szervezése - közfoglalkoztatás bővítése, szociális szervezetek létrehozásához szükséges feltételek felmérése
A kisgyermek teljes nyári szünidő alatti napközis ellátása nem biztosított	- nyári táborok szervezése az intézményi szünetben - újabb bölcsődei csoport lehetőségeinek vizsgálata

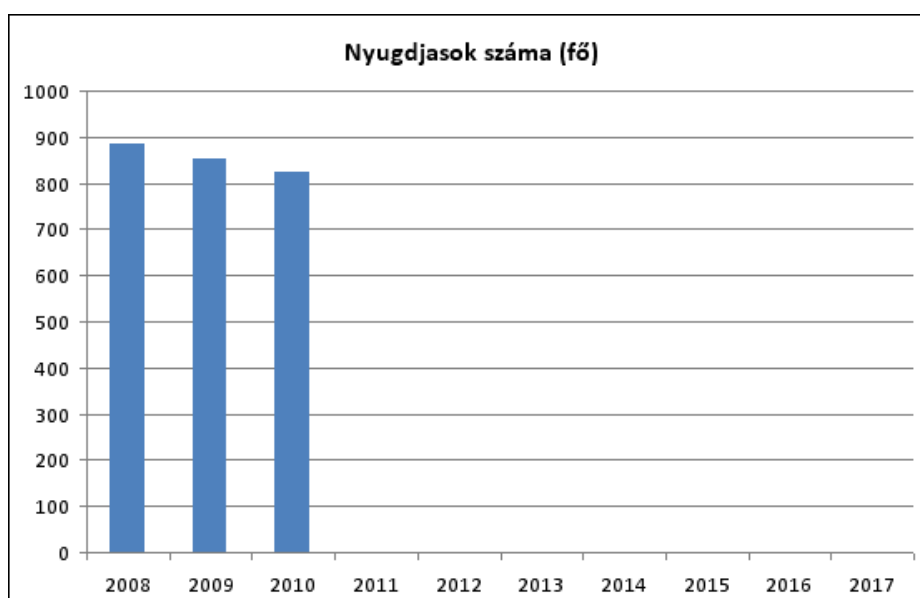
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	382	502	884
2009	359	494	853
2010	343	480	823

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma csökkent 2008 – 2010 között. A 60 év feletti állandó lakosság száma 689 fő tehát az ellátottak aránya jónak mondható, ugyanakkor a legtöbb helyi nyugdíjas ellátásának összege nagyon alacsony.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Az idős korosztály foglalkoztatási mutatói a településen alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé válik, az elhelyezkedési esélye minimális, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. A helyi idősök és a nyugdíjas korosztály jellemzően mezőgazdasági munkából élt, vagy jelenleg is kiegészítő tevékenységként végez mezőgazdasági munkát őstermelőként, vagy saját ellátásra. A diszkrimináció felmérése ezen a területen is nagyon nehéz. Fontos cél lehet a tevékeny időskor, az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek felmérése és lehetőségének biztosítása Zákányshéden is.

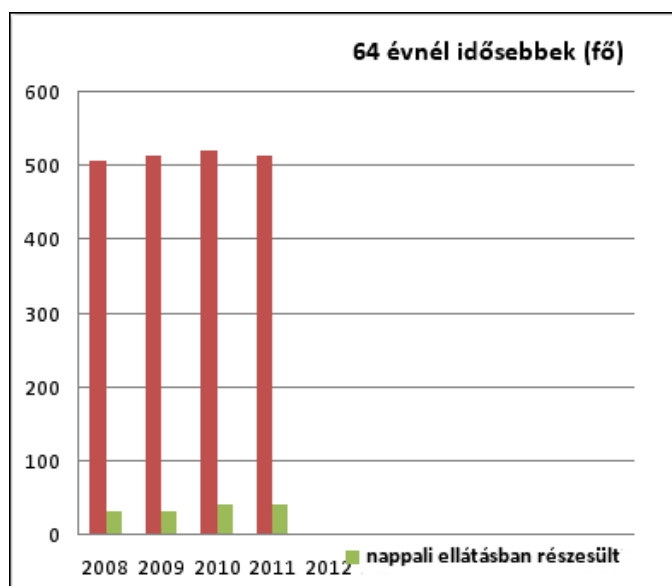
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	506	30	6%
2009	511	30	6%
2010	519	40	8%
2011	513	40	8%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

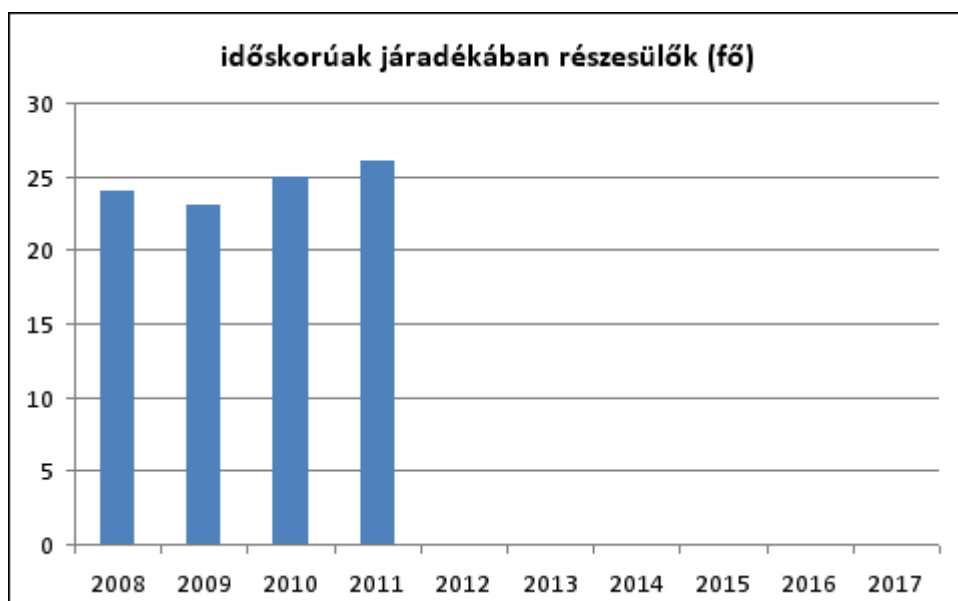

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is. Zákányszéken a nappali ellátásban részesülő időskorúak aránya 8 %. Településünk időződő korszerkezetű. A nappali ellátásban részesülők száma 2010-re 40 főre emelkedett.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	24
2009	23
2010	25
2011	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Zákányszéken ilyen járadékban 23 – 26 fő részesült az elmúlt években. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

- a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,
- b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,
- c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek klubjának kiemelt feladata az alapvető higiénés szükségletek biztosításán kívül, a társas kapcsolatok fenntartása, a kulturális kapcsolódás lehetőségének biztosítása. A nappali ellátást igénybevevők részére a településen az anyagi lehetőségek függvényében rendszerint kirándulásokat szerveznek, más intézmények rendezvényeire ellátogatnak, játékonysági bált szerveznek, ünnepek kapcsán (karácsony, anyák napja, idősek napja, stb.) ünnepségeket rendeznek, a mindennapos foglalkozásokon felül.

c) idősek informatikai jártassága

Nincsenek pontos adatok erről a területről, azonban valószínűsíthető, hogy ebben a korosztályban nagyon alacsony az informatikai jártassággal rendelkezők száma.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nemzedékek közötti kapcsolatok nehézségei	- Generációs programok szervezése - A társadalmi, kulturális programokban való aktív részvétel elősegítése
Idősebb korosztály egészségi állapota romló	- rendszeres szűrővizsgálatok szervezése - tájékoztató előadások szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	53	3
2009	55	2
2010	55	3
2011	55	2
2012	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Folyamatos odafigyelést igényel a megváltozott munkaképességű emberek esélyegyenlőségének biztosítása, foglalkoztatásának elősegítése. Településünkön az ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma meghaladja az 55 főt.

b) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Fogyatékkal élők nappali ellátását biztosító intézmény nincs településünkön.

7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A Zákányszéki Művelődési Ház és Könyvtár teljes körű fizikai akadálymentesítése történt meg a településen. A többi intézmény esetében szükséges az akadálymentesítés minél teljesebb körű biztosítása.

7.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A helyi intézmények akadálymentesítése nagyon hiányos	- intézmények teljes körű felmérése akadálymentesség szempontjából - helyi intézmények akadálymentesítése
Megváltozott munkaképességű lakosok foglalkoztatása alacsony mértékű	- képzési programok működtetése - távmunka feltételeinek támogatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A településen figyelmet kell fordítani az öntevékeny társadalmi szervezetek működésére. E szerveződések, szervezetek az egyéneket a község színteréhez kapcsolják, a helyi közügyek, a helyi társadalmi-gazdasági folyamatokba bekapcsolják. E szervezetek számának gyarapodása a település polgárosodásának kísérő jelensége, melyek a jövőben jelentékenyebb szerepet fognak játszani, betölteni a település községében. A civil szervezetek aktívan közreműködnek a helyi községben. Többségük egyesület, és elsősorban a védelem, a szociális ellátás és egészségügy, a turisztika, az ifjúságügy és a sport területén működnek. Növekvő számuk a helyi község önszerveződő hajlamát mutatják. A civil szervezetek céljai, feladatai között szerepel a község lakosságát érintő esélyegyenlőség megteremtése. Az egyenlő hozzáférés az általuk szervezett programokhoz.

Zákányszéki Civil szervezetek:

Zákányszéki Nőegylet:

A Nőegylet célja a nők érdekeinek védelme és tagjainak érdekképviselése. Aktívan részt vesz a település életében.

Zákányszék Községi Sportkör:

A Zákányszék Községi Sportkör 1989.-ben alakult a korábbi hagyományokra építkezve.

A sportegyesület célja: a rendszeres sportolás, testedzés, felüdülés biztosítása, tagjainak nevelése, a társadalmi öntevékenység és a közösségi élet kibontakoztatása. Az egyesület fontos feladata működési területén elősegíteni, és megerősíteni a település oktatási intézményeiben tanuló gyermekekben, a sport és a mozgás szeretetét az esélyegyenlőségi szempontok kiemelt figyelembevételével.

Zákányszéki Szabadidő és Ifjúsági Tömegsport Egyesület: (SZITE)

Az egyesület alapvető célja Zákányszék község lakosságának valamennyi korosztálya számára a szabadidő eltöltésére, valamint az egészségmegőrzés, a betegség megelőzése érdekében tömegsportolási, valamint az ifjúság számára sportolási lehetőséget biztosítani.

Ezerarcú természetvédelmi és Turisztikai Egyesület:

Az Egyesület általános célja Zákányszék turisztikai fejlesztése, a falusi turizmus terén új, piacképes kínálatok kimunkálása, a fejlesztési törekvések összefogása koordinálása és hatékonyságuk javítása. A jellemző táji-, természeti-, kulturális értékeink megőrzése és adottságaink kibontakoztatása' sajátos és vonzó település arculatának kialakítása, Fenntartható Fejlesztési programjának elősegítése. Vidéki örökség megőrzése. Szervezetek, vállalkozások és magánszemélyek partnerségéhez a megfelelő szervezeti keret biztosítása a tudatos fejlesztése terén, valamint a tervezett fejlesztések érdekében összehangolt és célirányos forrásszerzés lehetővé tétele.

Zákányszéki Polgárőr Csoport:

A csoport céljai és feladatai:

- Zákányszék község közbiztonságának javítása és megőrzése, a lakosság és a bűnüldöző szervezetek közötti bizalom és együttműködés elősegítése. Az élet és vagyonvédelem biztosítása, bűncselekmények megelőzése érdekében kifejtett önkéntes tevékenység. A település rendezvényeinek biztosításában és a tanyavilág védelmében komoly szerepet kap az egyesület.

Közhasznú Alapítvány a Zákányszéki Általános Iskola Diákjaiért

Zákányszék Jövőjéért Alapítvány

Zákányszék Község Önkéntes Tűzoltó Egyesülete

Zákányszéki Földtulajdonosok Vadásztársasága

Zákányszéki Gazdálkodók-Vállalkozók Klubja Egyesület

Zákányszéki Közművelődési Egyesület

Zákányszéki Otthonokért Egyesület

Jogi személyiséggel nem rendelkező civil szervezetek:

Zákányszéki Gazdakör

Zákányszéki Egyházközség

Zákányszéki Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat (ZIÖ):

A Zákányszéki önkormányzat és a területen dolgozó szakemberek látták és látják, hogy a megfelelő színvonalú ifjúsági közélet kialakulásához színtereket kell teremteni települési (iskolai, közösségi) szinten. Ezekhez a fórumokhoz feladat és eszközrendszerrel kell hozzárendelni, elősegítve a fiatalok aktivitását.

Egy ilyen, az ifjúsági közélet minden területét átfogó rendszernek a kiépítése hosszú folyamat, melynek elindítása stratégiai kérdés volt. Ezt a folyamatot 2002-ben indította el a falu a Zákányszéki Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat megszervezésével és felállításával. A 2002. január 18.-án lezajlott választások után megalakult a Zákányszéki Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat, azaz a ZIÖ. A szervezet kisebb-nagyobb változtatások után vette fel jelenlegi formáját.

Főbb feladataik:

- Közösségformálás a fiatalok körében,
- hasznos szabadidő eltöltési lehetőségek biztosítása,
- a fiatalok érdekeinek, céljainak képviselete a községi önkormányzat munkájában,
- a falu fejlesztése és szépítése, hagyományainak ápolása, az épített- és a természeti környezet védelme,
- közösségi tér biztosítása a helyi fiatalok számára.

Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség:

A kistérségi települési önkormányzatai között ágazati, szakmai feladataik gazdaságosabb, költségtakarékosabb ellátása **társulási megállapodások, egyéb megállapodások** keretében történik, melyek kiegészítő állami hozzájárulás igénybevételével járnak. A 2.2 pontban bemutatásra kerültek a helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásai. Cél, hogy a társulások és döntéshozók tevékenységük során figyelemmel legyenek az esélyegyenlőség minden területen történő érvényesülésére.

For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában:

Az önkormányzat a vállalkozásokkal jó kapcsolatot tart, hiszen az önkormányzat számára fontos a vállalkozások szerepvállalása a helyi közéletben. A jó partneri kapcsolatnak köszönhetően együtt hatékonyan tudnak kiállni az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A települési esélyegyenlőségi program készítése az intézmények és civil szervezetek bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási

intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. Az adatgyűjtés kiterjedt Zákányszék község közigazgatási területén a kistérségi és helyi dokumentumokra. A Program átfogó képet ad a településen élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon, a település honlapján (www.zakanyszek.hu) kerül közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményezhesse.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Zákányszék Község honlapján elérhetővé tesszük a megvalósításában résztvevő szervezetek és a lakosság számára. A monitoring a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, és a Polgármesteri Hivatal munkatársai bevonásával történik.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Elhelyezkedési gondok, a foglalkoztatáshoz jutás és foglalkoztatásban való maradás nehézségei - A lakásfenntartási támogatásban részesülők számának nagy arányú növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> - állásbörze szervezése, tájékoztatás közfoglalkoztatásban való részvétel lehetőségeiről - képzési lehetőségek felkutatása - adatgyűjtés az emelkedés okairól - életvezetési és pénzügyi tájékoztató programok szervezése
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Hátrányos helyzet generációk közötti öröklődése - Családok eladósodása miatti veszélyeztetettség növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> - Felzárkóztatási, fejlesztési lehetőségek kutatása - Életvezetési tanácsadás szervezése szülők részére - Szabadidős programok, szociális alapú nyári táborok szervezése - gyermekvédelmi szakemberek képzése, a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek, kompetenciák elsajátítása érdekében
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Nemzedékek közötti kapcsolatok nehézségei - Idősebb korosztály egészségi állapota romló 	<ul style="list-style-type: none"> - Generációs programok szervezése - A társadalmi, kulturális programokban való aktív részvétel elősegítése - rendszeres szűrővizsgálatok szervezése - tájékoztató előadások szervezése
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - A munkavállalási korú nők közel 10 %-a regisztrált álláskereső - A kisgyermekesek teljes nyári szünidő alatti napközis ellátása nem biztosított 	<ul style="list-style-type: none"> - a munka világába történő visszavezetést segítő programok szervezése - közfoglalkoztatás bővítése, szociális szövetkezet létrehozásához szükséges feltételek felmérése - nyári táborok szervezése az intézményi szünetben - újabb bölcsődei csoport lehetőségeinek vizsgálata

Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - A helyi intézmények akadálymentesítése nagyon hiányos - Megváltozott munkaképességű lakosok foglalkoztatása alacsony mértékű 	<ul style="list-style-type: none"> - intézmények teljes körű felmérése akadálymentesség szempontjából - helyi intézmények akadálymentesítése - képzési programok működtetése - távmunka feltételeinek támogatása
------------------	---	--

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - (vissza)út a munka világába elszegényedő családfenntartók számára - Életvezetési tanácsadó programok elszegényedő családok számára 	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - kulturált szabadidő-eltöltést biztosító programok szervezése gyermekek számára - Felzárkóztató, tájékoztató programok szervezése szülők részére 	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Általános iskola, Óvoda és Bölcsőde, Szülői Munkaközösségek, Gyermejjóléti szolgálat, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Generációs programok szervezése - Élethosszig egészségesen 	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , nyugdíjas klub, szociális központ, háziorvosok, fogorvos, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - (vissza)út a munka világába nők számára - kisgyermekes nyári táboroztatása 	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Szociális Központ, Óvoda és Bölcsőde, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - intézmények akadálymentesítése - távmunka feltételeinek elősegítése megváltozott munkaképességűek számára 	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , helyi intézmények, munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózási esélyei biztosítottak legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatási és szociális helyzetének javítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi és szociális ellátására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatás szintjének javítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számára akadálymentes környezet kialakítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	(Vissza)út a munka világába
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elhelyezkedési gondok, a foglalkoztatáshoz jutás és foglalkoztatásban való maradás nehézségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Munkaügyi központtal való kapcsolattartás erősítése K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása H: állásbörze és képzések szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház, Munkaügyi központ
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2013. október Hi.2.: 2014. január Hi.3.: 2014. február
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a lehetőségeket K: Információ átadása, Képzés elvégzése H: Javul a foglalkoztatottság Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport nehezen aktivizálható. Helyi önkéntesek bevonása, figyelemfelkeltő akciók.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Életvezetési tanácsadó programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A lakásfenntartási támogatásban részesülők számának nagy arányú növekedése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: a növekedés okainak feltérképezése K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: tanácsadó program szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2013. október Hi.2.: 2014. március Hi.3.: 2014. április
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a lehetőségeket K: Tanácsadó program lebonyolítása H: Javul a célcsoport szemléletmódja Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport nehezen aktivizálható. Helyi önkéntesek bevonása, figyelemfelkeltő akciók.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Kulturált szabadidő-eltöltést biztosító programok szervezése gyermekek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Családok eladósodása miatti veszélyeztetettség növekedése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: a növekedés okainak feltérképezése K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: programok szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Általános iskola, Óvoda és Bölcsőde, Szülői Munkaközösségek, Gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Általános iskola, Óvoda és Bölcsőde, Szülői Munkaközösségek, Gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2013. szeptember Hi.2.: 2014. május Hi.3.: 2014. júniustól
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a lehetőségeket K: programok lebonyolítása H: Javul a célcsoport szemléletmódja Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés nehézsége. Eredményesség elmaradása. Adatok felülvizsgálata, a célcsoport bevonásának fokozása, pályázatfigyelés.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Önkormányzati és egyéb források Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Felzárkóztató, tájékoztató programok szervezése szülők részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzet generációk közötti öröklődése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: hátrányos helyzet kialakulásának- és kitörési lehetőségek vizsgálata K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: felzárkóztató program szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház, civil szervezetek
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Teleház, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2014. március Hi.2.: 2014. október Hi.3.: 2014. novembertől
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a lehetőségeket K: Tanácsadó program lebonyolítása H: Javul a célcsoport szemléletmódja Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés nehézsége. A célcsoport nehezen aktivizálható. Helyi önkéntesek bevonása, figyelemfelkeltő akciók, pályázatfigyelés.
Szükséges erőforrások	Pályázati és egyéb források Előadói díj Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Generációs programok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nemzedékek közötti kapcsolatok nehézségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: lehetőségek, igények felmérése K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: generációkon átívelő programok szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , nyugdíjas klub, szociális központ
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , nyugdíjas klub, szociális központ, háziorvosok, fogorvos, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2013. november Hi.2.: 2014. január Hi.3.: 2014. márciustól
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Igényfelmérés kiértékelése, tervezés K: programok lebonyolítása H: „Generációs hidak” kiépülése Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Több korosztályt közösen érintő program, ezért az érdeklődési hiánya probléma lehet. Aktivizálás önkéntesek és intézmények bevonásával
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás és egyéb források Előadói díj Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Élethosszig egészségesen
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősebb korosztály egészségi állapota romló
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: állapotfelmérés K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: szűrővizsgálatok, tájékoztató előadások lebonyolítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , nyugdíjas klub, háziorvosok, civil szervezetek
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , nyugdíjas klub, szociális központ, háziorvosok, fogorvos, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2014. augusztus Hi.2.: 2014. október Hi.3.: 2014. novembertől
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Állapotfelmérés értékelése K: programok lebonyolítása H: Egészségesebb szépkorúak Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A célcsoport nehezen aktivizálható, alacsony érdeklődés veszélye. Aktivizálás önkéntesek és civil szervezetek, háziorvosok bevonásával
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Előadói díj, egyéb anyagköltségek Humán erőforrás

Intézkedés címe:	(vissza)út a munka világába nők számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkavállalási korú nők közel 10 %-a regisztrált álláskereső
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: a munkanélküliség okainak felmérése K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: előadások szervezése, közfoglalkoztatási programok kibővítése, szociális szövetkezet alakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Szociális Központ
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Szociális Központ, Óvoda és Bölcsőde, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2014. augusztus Hi.2.: 2014. december Hi.3.: 2015. január
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a lehetőségeket K: előadások lebonyolítása H: Javul a célcsoport szemléletmódja, és foglalkoztatottsága Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés nehézsége. A foglalkoztatottság nem javul. Felülvizsgálat és lehetőségek újraértékelése, pályázatfigyelés.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás

Intézkedés címe:	kisgyermek nyári táboroztatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kisgyermek teljes nyári szünidő alatti napközis ellátása nem biztosított
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: lehetőségek vizsgálata K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a táborról H: nyári tábor szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Szociális Központ, Óvoda és Bölcsőde
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , Szociális Központ, Óvoda és Bölcsőde, Munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2013. december Hi.2.: 2014. május Hi.3.: 2014. júniustól
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a lehetőségeket K: tábor megvalósítása H: A nyári időszakban is biztosított a gyermekek nappali felügyelete Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés nehézsége és jogszabályi környezet. Civil szervezetek bevonása segítséget jelenthet a kockázatok csökkentésére.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás

Intézkedés címe:	intézmények akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A helyi intézmények akadálymentesítése nagyon hiányos
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: intézmények teljes körű felmérése akadálymentesség szempontjából K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: helyi intézmények akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , helyi intézmények
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , helyi intézmények, munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2014. május Hi.2.: 2017. január Hi.3.: 2017. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: adatbázis a felmérésről K: Akadálymentesítés fokozatos és folyamatos megvalósítása H: Teljes körűen akadálymentesített helyi intézmények Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés nehézségei, hitelfelvétel nehézségei. Pályázatfigyelés.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	távmunka feltételeinek elősegítése megváltozott munkaképességűek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megváltozott munkaképességű lakosok foglalkoztatása alacsony mértékű
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: távmunka helyi lehetőségeinek felmérése K: a célcsoport és a lakosság tájékoztatása a programokról H: távmunka program szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Forrásteremtés 3. Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , helyi intézmények, munkaügyi központ
Partnerek	Célcsoport tagjai, Polgármesteri hivatal , helyi intézmények, munkaügyi központ, civil szervezetek, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1.: 2014. december Hi.2.: 2015. december Hi.3.: 2016. január
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A lehetőségek felmérése és tervekészítés megtörténik K: Távmunka program beindítása H: Javul a célcsoport foglalkoztatottsága Jelenléti ív, fotódokumentáció, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés nehézségei. Pályázatok aktív figyelése. Munkaügyi központtal történő kapcsolattartás.
Szükséges erőforrások	Pályázati és önkormányzati forrás Humán erőforrás Technikai háttér megteremtése

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	(Vissza)út a munka világába	Elhelyezkedési gondok, a foglalkoztatáshoz jutás és foglalkoztatásban való maradás nehézségeinek megoldása	Javul a foglalkoztatottság	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Állásbörze és képzések szervezése	Polgármester	2014.02.28.	5 % ponttal javul a foglalkoztatottság a célcsoportban	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás	Visszacsatolás és teljesítményértékelés
2	Életvezetési tanácsadó programok	A lakásfenntartási támogatásban részesülők számának nagy arányú növekedése miatti intézkedés	Javul a célcsoport szemléletmódja	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Tanácsadó program lebonyolítása	Polgármester	2014.04.30.	Csökkenő elszegényedés, 1 megvalósított program 10 fő részvételével	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás	Folyamatos kapcsolattartás a célcsoporttal
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Kulturált szabadidő-eltöltést biztosító programok szervezése gyermekek számára	Intézkedés a családok eladósodása miatti veszélyeztetettség növekedése ellen	Javul a célcsoport szemléletmódja	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Programok, előadások lebonyolítása	Polgármester	2014.08.31.	Javuló tanulmányi eredmények a hátrányos helyzetű diákok körében, 1 megvalósított előadás	Pályázati forrás Önkormányzati és egyéb források Humán erőforrás	Célcsoport folyamatos aktivizálása
2	Felzárkóztató, tájékoztató programok szervezése szülők részére	Hátrányos helyzet generációk közötti öröklődése miatt tervezett intézkedés	Javul a célcsoport szemléletmódja	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Tanácsadó program lebonyolítása	Polgármester	2014.11.30.	1 megvalósított tanácsadó nap	Pályázati és egyéb források Előadói díj Humán erőforrás	Célcsoport folyamatos aktivizálása
III. A nők esélyegyenlősége										
1	(vissza)út a munka világába nők számára	A munkavállalási korú nők közel 10 %-a regisztrált álláskereső. Ennek csökkentését szolgáló intézkedés.	Javul a célcsoport szemléletmódja, és foglalkoztatottsága	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Előadások lebonyolítása	Polgármester	2015.01.31.	1 megvalósított előadás, csökkenő munkanélküliség a célcsoportban	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás	Aktív célcsoport

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	kisgyermek nyári táboroztatása	A kisgyermek teljes nyári szünidő alatti napközis ellátása nem biztosított. Ennek kiküszöbölését szolgáló intézkedés.	A nyári időszakban is biztosított a gyermekek nappali felügyelete	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Nyári tábor, napközi ellátás biztosítása	Polgármester	2014.08.31.	Nyaranta 1 tábor szervezése	Pályázati forrás Előadói díj Humán erőforrás	Nagy érdeklődés az előzetes felmérések szerint
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Generációs programok szervezése	Nemzedékek közötti kapcsolatok nehézségei kiküszöbölésére alkotott intézkedés.	„Generációs hidak” kiépülése	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	programok lebonyolítása	Polgármester	2014.06.30.	1 program megvalósítása évente, 2014-től	Pályázati forrás és egyéb források Előadói díj Humán erőforrás	Civil szervezetek aktivistáinak és intézmények dolgozóinak bevonása
2	Élethosszig egészségesen	Idősebb korosztály egészségi állapota romló	Egészségesebb székporúak	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	programok lebonyolítása	Polgármester	2014.11.30.	1 program megvalósítása évente, 2014-től	Pályázati forrás Előadói díj, egyéb anyagköltségek Humán erőforrás	Háziorvosok bevonása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	intézmények akadálymentesítése	A helyi intézmények akadálymentesítése nagyon hiányos	Teljes körűen akadálymentesített helyintézmények	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Akadálymentesítés elvégzése	Polgármester	2017.11.30.	1 újonnan, fizikai akadálymentesített intézmény	Pályázati forrás Önkormányzati forrás	Beruházásról van szó, mely időtálló
2	táv munka feltételeinek elősegítése megváltozott munkaképességűek számára	Megváltozott munkaképességű lakosok foglalkoztatása alacsony mértékű	Javul a célcsoport foglalkoztatottsága	Településfejlesztési koncepció, ciklusprogram	Táv munka biztosítása a célcsoport számára	Polgármester	2016.01.31.	1 Táv munka program beindítása	Pályázati és önkormányzati forrás Humán erőforrások és Technikai háttér megteremtése	Korszerű, hasznosítható tudást ad és gazdaságos foglalkoztatást biztosít

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

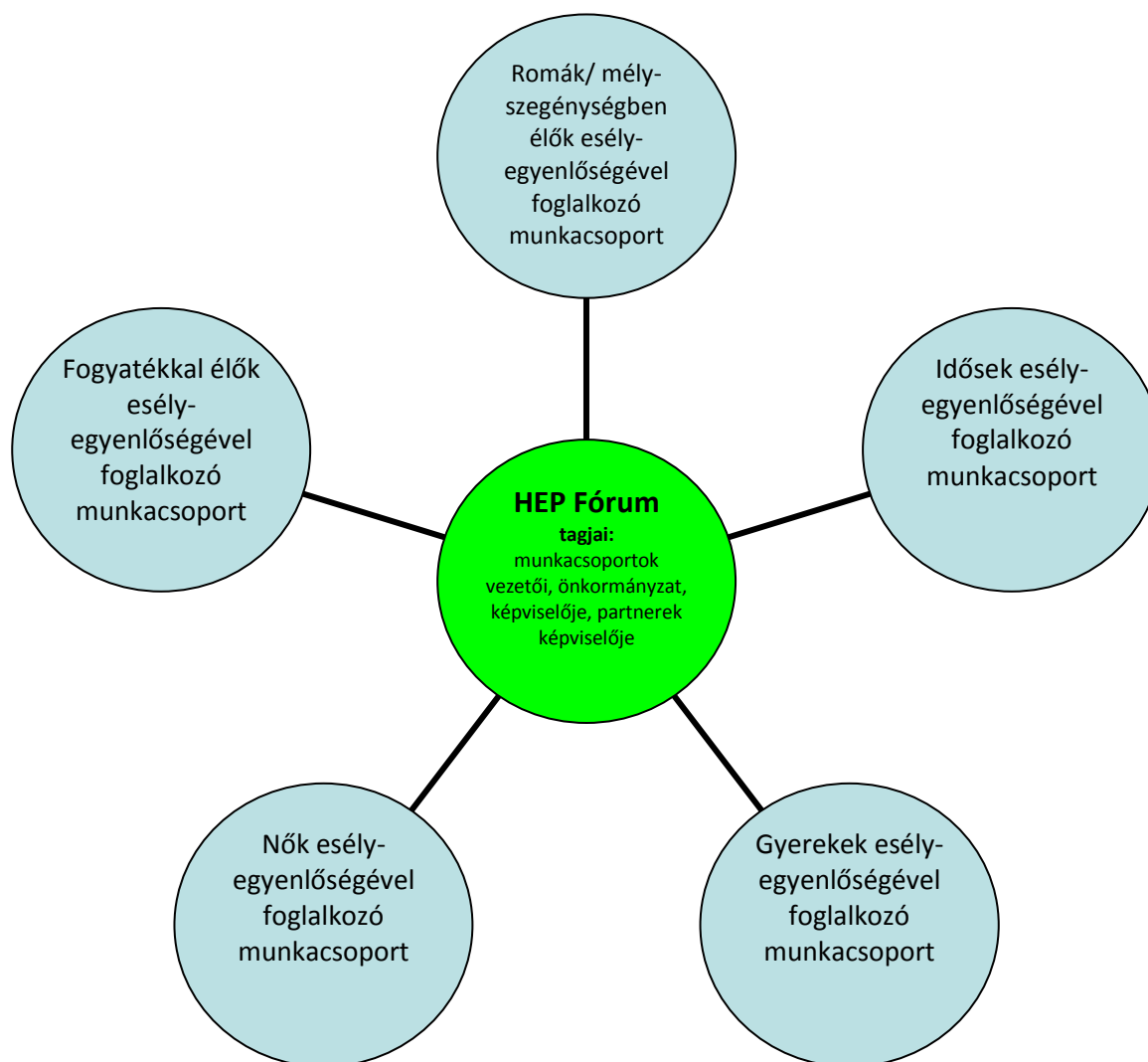
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Zákányszék Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Zákányszék Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 93/2013.(VI.27.) Kt. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. számú melléklet: Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Zákányszék, 2013. június 27.

Matuszka Antal
polgármester

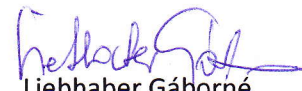
A Zákányszék Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

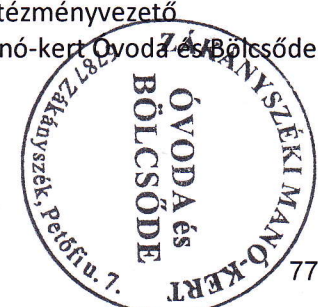
Zákányszék, 2013. június 28.

Gárgyán István
jegyző
Zákányszék Község Önkormányzata
Polgármesteri Hivatal

Zákányszék, 2013. június 28.

Liebhaber Gáborné
intézményvezető
Zákányszéki Manó-kert Óvoda és Bölcsőde

Zákányszék, 2013. június 28.

Zombori István
Zombori Istvánné
intézményvezető
Zákányszéki Művelődési Ház és Könyvtár

Zákányszék, 2013. június 28.

Sas Györgyné
Sas Györgyné
intézményvezető
Zákányszéki Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

Zákányszék, 2013. június 28.

Csótiné Ördög Edit
Csótiné Ördög Edit
intézményvezető
Homokháti Kistérség Többcélú Társulása
Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ

Zákányszék, 2013. június 28.

Zákányszék Jövőjéért Alapítvány
6787 Zákányszék, Lengyel tér 6.
Adószám: 18464685-1-06
Banksz.: 56900037-13015365

Dr. Sebestyén Balázs
Dr. Sebestyén Balázs
elnök
Zákányszék Jövőjéért Alapítvány

Zákányszék, 2013. június 28.

Boldogné Fodor Erzsébet
Boldogné Fodor Erzsébet
elnök
„Ezerarcú” Természetvédelmi és
Turisztikai Egyesület
"Ezerarcú"
Természetvédelmi és Turisztikai Egyesület
6787 Zákányszék, Lengyel tér 7.
Adószám: 18217799-1-06
Bankzámlaszám: 56900037-13018605

ZÁKÁNYSZÉKI NŐEGYLET
6787 Zákányszék, Pétőfi u. 17.
Adószám: 18472668-1-06

Zákányszék, 2013. június 28.

Ördögh Dezsőné
elnök
Zákányszéki Nőegylet

ZÁKÁNYSZÉK KÖZSÉGI SPORTKÖR
6787 Zákányszék, József A. u. 31.

Zákányszék, 2013. június 28.

Telefon: 290-138
Adószám: 19983910-1-06
Mórahalom és Vidéke Takarékszöv.: Borbás István
Zákányszéki kir.: 56900037-10300741
elnök

Zákányszék Községi Sportkör

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Zákányszék Község Önkormányzata Polgármesteri Hivatal	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Göngyösi</i>
Zákányszéki Manó-kert Óvoda és Bölcsőde	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Heffler</i> <i>Göngyösi</i>
Zákányszéki Művelődési Ház és Könyvtár	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Zombori</i> <i>Hivatal</i>
Zákányszéki Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Sas</i> <i>Göngyösi</i>

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Adrián Ludov Cékl</i>
Zákányszék Jövőjéért Alapítvány	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>W. F. Ball</i>
„Ezerarcú” Természetvédelmi és Turisztikai Egyesület	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>W. P. K.</i>
Zákányszéki Nőegylet	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Indócs D. B. L.</i>
Zákányszék Községi Sportkör	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	R É T	<i>Borcs T. B. L.</i>

1. számú melléklet: Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

1. számú táblázat
Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	2841	
2008	2793	98%
2009	2795	100%
2010	2758	99%
2011	2743	99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1427	1410	2837	50%	50%
0-14 éves	193	205	398	48%	52%
15-17 éves	40	40	80	50%	50%
18-59 éves	789	881	1670	47%	53%
60-64 éves	95	81	176	54%	46%
65 év feletti	310	203	513	60%	40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	455	n.a.
2008	506	396	127,8%
2009	511	397	128,7%
2010	519	386	134,5%
2011	513	398	128,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	62	93	-31
2009	48	35	13
2010	45	42	3
2011	46	50	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	18	31	-13
2009	27	39	-12
2010	25	35	-10
2011	31	35	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	935	991	1926	91	9,7%	76	7,7%	167	8,7%
2009	931	991	1922	84	9,0%	64	6,5%	148	7,7%
2010	928	998	1926	80	8,6%	68	6,8%	148	7,7%
2011	924	1002	1926	90	9,7%	76	7,6%	166	8,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	167	148	148	166
20 éves és fiatalabb	fő	6	7	3	10
	%	3,6%	4,7%	2,0%	6,0%
21-25 év	fő	31	25	19	21
	%	18,6%	16,9%	12,8%	12,7%
26-30 év	fő	21	22	16	19
	%	12,6%	14,9%	10,8%	11,4%
31-35 év	fő	20	19	16	17
	%	12,0%	12,8%	10,8%	10,2%
36-40 év	fő	13	18	19	23
	%	7,8%	12,2%	12,8%	13,9%
41-45 év	fő	23	16	17	22
	%	13,8%	10,8%	11,5%	13,3%
46-50 év	fő	19	11	13	19
	%	11,4%	7,4%	8,8%	11,4%
51-55 év	fő	18	16	26	16
	%	10,8%	10,8%	17,6%	9,6%
56-60 év	fő	12	14	18	18
	%	7,2%	9,5%	12,2%	10,8%
61 év felett	fő	4	0	1	1
	%	2,4%	0,0%	0,7%	0,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	91	76	167	53	45	98	58,2%	59,2%	58,7%
2009	84	64	148	57	44	101	67,9%	68,8%	68,2%
2010	80	68	148	40	42	82	50,0%	61,8%	55,4%
2011	90	76	166	52	37	89	57,8%	48,7%	53,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	215	234	449	9	4,2%	7	3,0%	16	3,6%
2009	213	237	450	9	4,2%	10	4,2%	19	4,2%
2010	218	229	447	8	3,7%	5	2,2%	13	2,9%
2011	218	225	443	9	4,1%	12	5,3%	21	4,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2335	1181	1154	2003	988	1015	332	14,2%	193	16,3%	139	12,0%
2011	2744	1420	1324	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	167	1	0,6%	61	36,5%	105	62,9%
2009	148	1	0,7%	57	38,5%	90	60,8%
2010	148	0	0,0%	67	45,3%	81	54,7%
2011	166	1	0,6%	69	41,6%	96	57,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	-
2010	0	0	-
2011	0	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	32	1,6 %	0	0%
2011	54	2,8 %	0	0%
2012	40	n.a.	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1926	32	1,7%
2009	1922	25	1,3%
2010	1926	24	1,2%
2011	1926	21	1,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott állás keresők száma	állás keresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	167	23	13,8%
2009	148	23	15,5%
2010	148	23	15,5%
2011	166	28	16,9%
2012	162	11	6,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (állás keresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	79	4,10%	-	-	-	-
2009	17	0,88%	63	42,57%	-	-
2010	19	0,99%	76	51,35%	-	-
2011	23	1,19%	79	47,59%	-	-
2012	22	n.a.	91	n.a.	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1447	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2009	1456	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2010	1460	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2011	1463	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	5	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	109	nincs adat
2009	127	n.a.
2010	138	n.a.
2011	223	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	2	0	0
2009	2	0	0
2010	2	0	0
2011	2	0	0
2012	2	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	144
2009	111
2010	148
2011	120

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	16
2009	17
2010	21
2011	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	3	0	35
2009	4	3	40
2010	3	4	40
2011	2	4	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	90	2	0	0	35
2009	110	2	0	0	23
2010	88	2	0	0	15
2011	122	2	0	0	17
2012	110	2	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	19	18	36	89	0	0
2009	16	30	30	92	0	0
2010	14	38	24	84	0	0
2011	17	47	20	90	0	0
2012	17	47	26	95	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	48
2009	2	45
2010	2	46
2011	2	53
2012	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	n.a.	n.a.	21729
2009	0	n.a.	n.a.	24418
2010	0	n.a.	n.a.	23446
2011	0	n.a.	n.a.	25527

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	1	14	3	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	7	5
2011	5	5
2012	5	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	4
Óvodai férőhelyek száma	75
Óvodai csoportok száma	3
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30 - 17:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Július

Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	87	4	100	1	87	0
2009	74	4	100	1	74	0
2010	70	4	100	1	70	0
2011	63	3	75	1	63	0
2012	68	3	75	1	68	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1- 4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5- 8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	87	93	180	40	22,2%
2011/2012	90	93	183	32	17,5%
2012/2013	96	80	176	44	25,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	5	4	9	0	0	0	1
2011/2012	5	4	9	0	0	0	1
2012/2013	5	4	9	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva
29%	176	46	26%	6	3%	100%	100%
Összesen	176	46	26%	6	3%	100%	100%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.6. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	22	100
2011/2012	26	100
2012/2013	27	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.7. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	6	0
Szaktanítást végző tanítók száma	0	0
Szaktanítást végző tanárok száma	14	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekvédelmi felelős	0,5	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	1	0
Kisegítő személyzet	6	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

5.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	991	935	n.a.	n.a.	76	91
2009	991	931	n.a.	n.a.	64	84
2010	998	928	n.a.	n.a.	68	80
2011	1002	924	658	511	76	90

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	96	48
2009	2	90	45
2010	2	92	46
2011	2	106	53

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	9	1	0	0	0	0
2009	9	1	0	0	0	0
2010	9	1	0	0	0	0
2011	5	1	0	0	0	0
2012	5	1	0	0	0	0
2013	5	1	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	382	502	884
2009	359	494	853
2010	343	480	823

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	506	30	6%
2009	511	30	6%
2010	519	40	8%
2011	513	40	8%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	24
2009	23
2010	25
2011	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	53	3
2009	55	2
2010	55	3
2011	55	2
2012	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével